

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un jum. . 14 "
Pe o lună . 2.40 "

Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA :
Strada Deák Ferenc Nr. 20.
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțumite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu să înapo-
iază.

Democrația ungurească.

Budapesta, 31 Iulie.

Eri s'a petrecut în Budapesta un eveniment politic asupra căruia trebuie să stăruim și noi. Insemnătatea adunării de eri, la care au luat parte aproape patruzeci de mii de oameni, cetățeni ai capitalei ungurești și reprezentanți ai alegătorilor din țara întreagă, socialiști internaționali și independiști pătrunși de spiritul șovin al anului patruzeci și opt, în frunte cu Iusth și Bokányi, se răsfrânge asupra politicii generale a țării. Ziua de eri, cu adunarea ei, constituie o clipă frumoasă în mijlocul luptelor ce se dau pentru sufragiu universal. S'a putut în sfârșit constata că există și la Unguri o bună parte din opinia publică, care cere o reformă democratică fără să se înpăimânte de umările ei. Eri, o magnificență ca Iusth și un conte ca Bathyány nu s'au sfiit să se coboare în regiunile de jos ale societății ungurești, unde domnește spiritul socialist al unui Bokányi, ca să strige de acolo lozincă tuturor popoarelor desmoștenite din țară: Sufragiu universal. Dar nu numai atât. Iusth, într'un avânt de entuziasm, a pornit cu mulțimea socialistă dealungul străzilor Budapestei, vociferând împreună cu muncitorii răgușiți ai fabricelor și bălăbănindu-se cu polițiștii unguri, cari făceau un serviciu guvernului împrăștiind lumea adunată, cu latul săbii.

Tot la adunarea de eri s'a găsit și un iusthist, aderent al lui Apponyi, Bara-

bás Béla, care încă a propovăduit necesitatea sufragiului universal dela tribuna încunjurată de socialiști. L'am putut vedea, figurând ca vice-prezident al acestei adunări și pe acel Fogarasy din Aiud, care în toate ședințele congregației comitatului Alba de jos, ne-a ponegrit pe noi Români, folosind toate mijloacele de asuprire împotriva noastră.

Faptele aceste vorbesc destul de mult. În dosul lor se ascunde licărirea unei lumini, care odată și odată va trebui să învie biruitoare în conștiința poporului maghiar. Impreună cu acele adieri democratice, va trebui să pătrundă în sufletul unguresc și cunoașterea realității, trezirea din visul nebun al ideii de stat maghiar. Căci este imposibil ca o democrație convinsă și inspirată de idei generoase să nu vadă situația adevărată în care se află poporul unguresc și să nu respecte tendințele naționale ale celorlalte popoare din țară. O democrație ungurească adevărată va ști să dea libertate națională absolută tuturor cetățenilor acestei țări, fără să i-se smulgă această libertate și fără ca ea să plângă lacrimile resemnării, ca pe urma unui vis pierdut. Noi suntem siguri că această democrație va veni, oricum, dar va veni, căci trebuie să vină acea vreme, când Ungurii, sau istoviți de vecinicele lupte împotriva noastră sau convinși de forța majoră a împrejurărilor, vor pleca grumazul lor cerbicos, alungând din minte o idee nenorocită, care i-a zbuțuit atâta putere de vreme. Se înțelege, că aceasta nu se va întâmpla acum, nici peste vr'o câțiva ani, ci în viitorul, pe care

noi îl dorim spre fericirea tuturor, cât mai apropiat.

Dar semnele pe cari le remarcăm, rămân totuși numai semne, cari prevestesc apropierea unor vremi mai bune. Actualii bărbați politici unguri, conform spiritului public unguresc de astăzi, mai mult sau mai puțin, în majoritatea lor, prin creșterea politică ce au, sunt dușmanii fatali ai oricărei reforme democratice. În zadar bucină Iusth pe la întrunirile publice, că el este aderentul celui mai larg sistem de reformă electorală, în fond el este la fel cu toți politicienii unguri, căci cum a zis prim-ministrul în ședința de eri a camerei: „Nici Iusth nu este mai mare aderent al sufragiului universal decât mine.” Iusth, împreună cu contele Bathyány și toți aderentii partidului independist, sunt în primul rând unguri șoviniști, cari nu recunosc dreptul de viață largă națională nici unui popor din patrie și numai a doua oară „democrați” și și-atunci de ocazie, în campania ce o duc împotriva guvernului actual, care le-a zdrobit existența lor tihnită de câțiva ani.

Adevărul acesta putem să-l vedem foarte clar și din faptul că presa oficioasă a partidului iusthist și însuși Iusth, atunci când vorbește numai pentru ai lui, declară categoric că sufragiu universal nu și-l pot închipui nici ei, decât cu păstrarea supremației ungurești, adică cu oprimarea noastră. Ce fel de sufragiu universal poate să fie acesta, numai o minte înfierbântată de șovinist încarnat ne-ar putea lămurii. Ce fel de democrați sunt acești oameni.

FOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA“

Excelsior.

De M. Saulescu.

Pe drumu-acesta merge...

Și totuși, doamne, par'că e'n altă parte calea
Spre care-aș vrea să alerg...

Depart, — cine știe spre ce ținut și unde.
Dar sufletele noastre mereu doresc ceva...

Pe drumu-acesta mergem, dar pân' la noi pă-
[trunde,
Mereu, ca o chemare, un sun de undeva...

Și ne simțim legați de lutul ce ne-apasă
Și ne simțim robiți de-un dor nepriceput,
De-un dor ce tot ne chiamă, de-un dor ce urme lasă
De-un dor ce'n veci dispăre, și'n veci nu l-am
[pierdut.

Și inima ne bate pentru ceva ce nu e
Și sufletele noastre, mânaie sunt de-un gând,
Venit să nu mai moară, ursit să nu apuc,
Și veșnic nasc mai multe — și veșnic mor curînd...

Și ascultăm doar glasul din inimile noastre.
Și poate asta-i calea, ori poate alta,
Ceva e ce ne chiamă, ceva din din zări albastre
Ceva din altă parte — și nu pricepem ce...

Pe drumu-acesta merge...

Și totuși, doamne, par'că, e'n altă parte calea
Spre care-aș vrea să alerg...

Primăvară.

De Al. Ciura.

IX.

După o săptămână, când îi sosise bagajul de acasă și bătrâna servitoare directă prin căsuță, să facă rânduială, porni într'o Duminecă la biserică.

În vârful gruiului, bisericuța își înălța clopotnița strâmbă, cu o demnitate, ce nu o mai prindea. Și cele trei clopote mititele chemau cu tot adinsul pe oameni la rugăciune.

Bisericuța era tixită de lume; cele două geamuri din tindă erau deschise, și oamenii se îngheșuiau și în projudie, să asculte slujba, cu capul descoperit.

Se gândi întâi să nu intre, căci nici n'ar fi putut răzbate prin atâta norod. Dar îndată ce se apropiu de ușă, se desprinse un bărbat voinic dintre cei îngheșuiți la geamuri, un epitrop, și îl luă de mână!:

— Domnul să poftesească cu mine!

Și îl târâ în tinda femeilor, îmbrâncind pe ceice erau în cale, făcându-și drum cu cotul, urcând o treaptă, și trecând printre șirurile bărbaților, observă că drumul i-se deschidea mai eu ușurință. Doi bătrâni se ridicară din jeterile de lemn de lângă strană, oferindu-i locul. El încercă să se posteze lângă strană, dar zece mâni îl prinseră deodată, așezându-l cu puterea într'un scaun.

Scoase batista și își șterse sudoarea de pe frunte. Era un năduf de nesuferit! Un tremur

nervos îl luă în stăpânire. Simția, cum ochii tuturor erau ațintiți asupra-i. Vedea chiar cu coada ochiului, cum oamenii se cotiau, șoptind între sine. Era, de sigur, un străin care se prezintă pentru întâia dată în această bisericuță umilită. Dar mai era ceva la mijloc: oamenii aflaseră, fără îndoială, de dania lui pentru școală. Iși amintea, ca prin vis de vorba lui cu preotul, și regreta că nu-l rugase atunci, să păstreze taina. Tot farmecul unei lucrări bune se risipește, când o afișezi în fața lumii, ca o reclamă strigătoare. Se gândia: oamenii ăștia buni și cinstiți își închipuie, că am venit la biserică numai ca să le atrag atenția asupra marinișiei mele.

Și îi păru rău, că venise la biserică...

Preotul ieși în ușa împărătească și după cetera Evangheliei, cuvântă poporului. Vorbă despre credință, repetând adese citatul „O femeie, mare este credința ta!”

Gândurile i-se încăleiau tot mai mult. Auzia vorbindu-se despre fiul cel rățâcit, despre samaritanul cel îndurător... și iarăși avu impresia, că preotul care îl observase, făcea aluzie la marinișia lui...

Se liniști abia într'un târziu, când cantorul cânta „Cheruvicul” și bisericuța se umplu de mirosul dulce al tămâiei din cădelniță.

Iși întoarse privirea spre iconostas. Două icoane lângă ușa împărătească mai erau ceva, dar încolo sfinți desculți, cu mâinile încrucișate pe piept, cu degete enorme, îl priviau speriați de pe perețele afumat. Un Domn Hristos răstignit, cu o înfățișare ciudată, atârna la mijloc.

Și fumul de tămâie, saltând în undulările ra-

nu trebuie să ne mai spună nimeni, căci îi vedem.

Din toată campania lui Iusth și din toată cooperarea noastră cu el, cooperare despre care nu s'a mai auzit însă nimic de o vreme încoace, noi putem trage un singur folos, care după împrejurări poate să fie și mare. Dacă îi va reuși să tranșeze guvernul, atunci la Viena se vor convinge din ce în ce mai mult, că sufragiul universal într'adevăr este cerut de majoritatea țării. Lumea mare va afla că guvernul Héderváry a căzut din pricina că n'a voit să facă sufragiul universal, iar guvernul următor va avea obligamentul moral, peste care nu va putea să treacă, de a aduce o reformă electorală cât mai largă. Orice partid unguresc va fi chemat la putere va primi de moștenire reforma electorală pe baze cât mai extinse. Această încă este o biruință, de care noi trebuie să ne bucurăm, căci prin ea se forțează rezolvirea unei chestiuni, pe urmele căreia socotim noi, că soarta noastră se va putea îmbunătăți.

Nu putem să trecem cu vederea nici rolul important pe care l'au avut socialiștii în adunarea de ieri. Acest partid destul de puternic prin organizația lui, a fost tras pe sfoară de vre-o câteva ori, tocmai de tovarășii lui actuali. Cu toate acestea el nu se sfiește astăzi să coopereze însufletit cu ei. Acest procedeu nu știm cum l'am putea caracteriza mai nimerit. În orice caz socialiștii au lăsat la o parte orice supărare căci interese superioare de partid — ei pot să agite acum în dragă voie — i-au determinat să facă acest pas. Mai interesant a fost însă discursul fruntașului socialist Bokányi, în partea în care a declarat că socialiștii unguri nici când nu vor hezita să prindă arma în mână, dacă cultura și limba ungurească va fi atacată vr'odată.

Să însemneze aceasta o naționalizare

zelor de soare, acoperea cu bunăvoință aceste icoane vechi și primitive...

Sufletul lui porni și el pe urma tămâiei, ce se ridică în slavă.

I-se păru deodată, că glasul cantorului nu mai e așa de pocit, că sfinții umiliți de pe pereți aveau ceva din vitregimea vremilor trecute. Se gândea la bisericile pompoase, prin cari se abătea arare, pe vremea când rătăcia prin orașe, și își amintea că le-a părăsit tot așa de rece, cum era la intrare. Și iată, că în aceasta umilită bisericuță, cu tavanul spart, cu pictură pocită și cu cântăreți slabi, a simțit, pentru întâia oară în viață, o emoție, o înălțare spre ceva supraomenească.

Să fie oare un început al credinții?

Să fie, poate, frica de moarte, care a strecurat îndoiele chiar și în sufletele cele mai dușmănite cu credința?

Ori o iluzie numai, o incredințare zădarnică, despre o scânteie dumnezească, ce nu mai putea să licărească în un suflet mort?

— E frica de moarte — își zise el cu amărăciune. Frica de necunoscut, care îndeamnă chiar pe cei mai necredincioși oameni, să se împărtașească cu sfințele taine, când văd, că totul e pierdut. Se agață și ei de cea din urmă scândură, ce le-o asvârle nava vicții, ce se afundă! Și ce înțelese au toate aceste, când sufletul tău e pustiu, ca o biserică, în care nu se mai închină nimeni!

La prefacere, când oamenii înghenunchiară cu toții, înghenunchic și ei.

Era pentru întâia oară, când înghenunchia în biserică. Picioarele îi trosniră în încheieturi; simți o mare povară la crucea pieptului și în

a socialismului unguresc? Deocamdată nu ne putem da seama. Declarația lui Bokányi ar constitui însă un bun augur în privința aceasta, pentru neamul unguresc.

Optimismul contelui Khuen-Héderváry. Ziarul „Neues Wiener Tagblatt” aduce în numărul său din urmă noi declarații provenite de la contele Khuen-Héderváry, declarații cari resfrâng acelaș optimism imperturbabil al președintelui de consiliu, cari însă nu sunt lipsite de înțeleș căci ne dau perspectiva guvernului asupra situației politice. Le dăm la vale în rezumat:

— Imi păstrez și azi — a zis contele Khuen — acelaș sânge rece pe care l-am avut acum trei ani. Obstrucții au ajuns din vina lor proprie într'un defileu. Guvernul n'are nici un motiv deci să își părăsească atitudinea expectativă. În alegeri „națiunea” s'a declarat pentru reformele militare (!) și împotriva obstrucției. Hotărârile luate în timpul din urmă de consiliile orașelor Tolna și Vârșeș ne arată că atitudinea opiniei publice e aceeaș ca și la alegeri. Propunerea contelui Apponyi referitoare la amânarea discuției reformelor, dovedește și ea că obstrucția n'are nici un razem moral în conștiința obștească. Nici odată o campanie obstrucționistă n'a avut un răsunet mai slab ca aceasta. Guvernul nu plănuiește nici un compromis cu partidele din opoziție și dacă s'au aflat vre-o doi deputați guvernamentali cari au recomandat guvernului arme contra obstrucției, aceste arme au fost respinse ca neacomodate. Căci am ferma convingere că guvernul va învinge. Niciodată starea spiritelor n'a fost mai favorabilă guvernului ca astăzi.

Infăptuirea reformelor militare e o problemă mare și serioasă și guvernului nu-i este permis să șovăiască. Sunt fericit putând să am în sprinjalul politicii mele entuziasmul partidului guvernamental. Nu e secret că „turnus”-ul de Iulie e hotărât să lupte înainte. Rezistența și statornicia asta va sfârși în cele din urmă prin a înfrânge obstrucția.

Am ascultat cu luare aminte atât discursul contelui Andrásy, cât și pe cel al contelui Tisza. Acest din urmă a făcut o impresie adâncă în țara întreagă. Ținta discursului lui Andrásy e însă enigmatică. Andrásy, care viața sa întreagă a luptat pentru întărirea dualismului, astăzi țintește să spargă cea mai serioasă tabără a dualismului, tabăra guvernamentală actuală. Că nu i-a reușit, dovadă solidaritatea acestei tabere, și după dis-

spate. Și totuși, când se ridică, sprijinit de cârjă, i-se părea, că trebuia să mai stea prosternut, cerând ispășire pentru greșeli, ca cel mai păcătos dintre toți.

Se întoarse apoi, cu fața mai liniștită spre credincioși. Ii vedea în straie curate, stând cuviincioși în jezurile lor, ori sprijinindu-se în cârși. O expresie de liniște, de adâncă mângâiere sufletească se oglinda în fețele lor arămii, în plețele încărunțite înainte de vreme.

Simți cum inima i-se strânge, la gândul, că n'a trăit și el alături de ei. Ar fi muncit cu hărnicie mâna de pământ, agonisită în sudoarea feții, ar fi întemeiat familie, și, Dumineca, ar sta și el cu sufletul împăcat la slujba dumnezească!

Și rămasă cu ochii pierduți la o țărancă rumenă, care strângea la sin un copil îmbrobodit într'o cârpă de mătăasă...

Nici nu-și amintea, cum a ajuns acasă. I-se părea, că îl duceau alții, fără să atingă măcar pământul.

Mirosul de tămâie îl simția încă, pe mâni și pe haine. Și strălucirea din ochii obosiți ai țărănilor trudiți, se respecta par'că și în ochii lui șterși.

Luă masa, păstrând un zîmbet ciudat, ce băgă în spaime servitoarea.

Când își ridică privirea asupra volumelor, ce erau înșiruite într'un ungher, spuse cu un gest de biruință:

— Ce vrei tu, Schopenhauer! Toată strălucirea geniului tău nu valorează cât expresia de suprapământesească mângâiere, ce se oglindește în ochii unui țaran năcăjit, când se închină în biserică!

curs. Publicul e refractar penru ideea unei noi rezistențe naționale, iar funcționarii n'au de gând să își scoată înc'odată pielea la aman.

De altfel situația politică are două enigme: una atitudinea contelui Apponyi, alta ținta lui Justh, care știe prea bine că reformele militare trebuie înfăptuite. Nu știu care dintre aceste două enigme e mai mare, să sperăm însă că desășurarea apropiată a evenimentelor le va desleșa poate pe amândouă.

Vedem cum contele Khuen Héderváry se lăgână în iluziile sale trandafirii și cum nu se dea nici o atenție, de pildă marelui adunare publică de Duminecă, cu toate că glasul acestor adunări, dar mai ales faptul neobișnuit al aflării de 40.000 de oameni, e fără îndoială un menesă prea serios pentru guvern și în acelaș timp e indiciu pentru evenimentele ce se pot aștepta.

Rezolvirea chestiilor militare din Ungaria

De decenii încoace chestiile militare au fost stânca de care s'a sfărâmat naia guvernelor ungurești. Guvernele cari s'au pârșit și crizele politice cari au frământat viața noastră publică au avut la temelie chestiile militare.

Chiar de aceea face senzație știri i-se comunică, din Viena, marelui „Frankfurter Zeitung”. Corespondentul vienoz al acestui organ serios e inform că Maj. Sa ar fi dat contelui Khuen-Héderváry îndrumarea să-i facă propoziția în priviște rezolvirea chestiunii steagului și a emblemei. Contele Héderváry a cerut amânare pentru a nu aduce deodată pe multe chestiuni în discuție. Amânarea i-a fost acordată. *Dorința Maj. Sale încă sub domnia sa să se rezolve chestiunile constituționale controversate ca monarhia să treacă sub altă stăpânire — împăcată și liniștită.*

Impăcarea națională din Austria. Deodată închiderea Reichsrathului ajunge din nou înaintea întăi chestiunea împăcării popoarelor din Boemia.

Reprezentanții proprietarilor mari, conștienți și conservativi, au ținut în Praga o conferință intimă în care au discutat și chestiunea împăcării. Contele Clam-Martinitz, a fost prezent. Conferința a declarat că gruparea este gata să primească, ca și în trecut, rolul de intermediare între cele două tabere naționale.

Tratatul de împăcare se vor începe numai la începutul lui Septemvrie.

Contra obstrucției. Alegătorii guvernamentali din cercul Sásd, asistând la darea de seară a deputatului lor Mándy Sámuel, au primit proiect de rezoluție prin care condamnă obstrucția justhista.

Ca pe vremea lui Széll...

Interpelări fără răspuns. În ședința de azi a Camerei deputaților, opoziția a pornit o nouă discuție la regulamentul cu privire la interpelări. Doi oratori, între ei și Polonyi Géza, amână pe vremuri coaliționiști, au constatat — cu dur — că miniștrii nu-și fac datoria de-a răspunde la interpelările ce li-se adresează. Și azi aproape 100 de interpelări își așteaptă răspunsul.

Firește, opoziția a aplaudat aceste constatări pe cari guvernamentalii le-au primit cu întăruperi ironice: „Tot așa a fost și pe vremea revoluției”...

Polonyi, a propus numai decât ca miniștrii să fie advertizați a-și împlini datoria și, în acelaș timp, 20 deputați au cerut votare nominală și amânarea ei pe mâne...

Atât s'a făcut și în ședința de azi: s'au executat votările nominale amânate de ieri pe azi și s'au cerut noi votări nominale cari s'au amânat pe mâne.

La sfârșitul ședinței votările nominale s'au întrerupt pentru ca să vorbească fostul ministru

Talián Béla, actualul președinte al comisiei militare. A vorbit pentru proiecte.

Guvernul a mai avut azi încă o satisfacție: adresa județului Tolna prin care se condamnă obstrucția....

Micile răutăți și rostul lor.

Cuvântul „Viitorului”. — Ape turburi. — Echivocitatea crasă a „Românului”. — O întrebare.

București, 18 Iulie v.

Opinia publică din România este astăzi pe deplin edificată asupra destrăbălăteii campanii pornite în contra „Tribunei” de aceia, cari, spre a răzbuna jignirea pe care o dreaptă critică le-a adus-o, au crezut că vor putea mistifica publicul românesc, confundând interesele lor personale cu acelea ale partidului național. Ziarele, cari altădată, din lipsa de control a directorilor, aveau o atitudine hotărât ostilă, determinată de anonimi fără de scrupule, azi încep să revină la vechia lor conduită față de „ziarul naționalist Tribuna”. Ici colo mai citim câte-o notiță curioasă, strecurată bineînțeles tot fără controlul directorilor, de oameni cari au interesul să dovedească d-lui Goldiș că au și ei rost. Peste asemenea exhibiții putem trece cu un zîmbet de ironie cel mult, mai ales având în vedere că în timpul verei seceta de subiecte bântuie sărmanele redacții bucureștene.

Nimenea nu-și poate închipui că atitudinea curioasă a „Viitorului” de pildă este dictată de directorii acestui ziar. Afirm categoric: D-nii I. G. Duca și C. Banu nu au cunoștință de notițele malițioase strecurate în acest ziar la adresa „Tribunei”. De mirat nu ne mirăm. Notițele acestea nu pot angaja întru nimica ziarul, ci numai pe acel care le scrie și ar face bine să și le iscălească.

*

Spre a pune odată pentru totdeauna capăt acestor mici proiecte fără de nici un efect, reproduc din articolul publicat în Nr. 1067 al „Viitorului” aparte. Articolul a apărut imediat după izbucnirea conflictului dintre „Tribuna” și cei câțiva domni din comitetul executiv — nu partidul național, domnul meu! —

„În definitiv ce se petrece în Ardeal? Ceeace s'a petrecut în viața tuturor popoarelor, cari au pornit la luptă, fără a-și da seama de puterile de cari dispun. Au pornit să cucerească cerul fără a-și da seama că nu este al lor nici pământul pe care-l calcă în picioare. Fiii aleși ai poporului au început să se întrebe: Care-i cauza atâtor înfringeri pe toate terenele? Și răspunsul a fost că această cauză trebuie căutată în primul rând în mijlocul acestui popor.

„S'a dat strigătul de alarmă. S'a pornit un Sturm und Drang pentru desrobirea sufletelor din lanțul tradiției, pentru îndrumarea lor pe o cale nouă, care la originea ei să aibă realitatea. S'a pornit un curent de înnoire sufletească, în fruntea

căruia stă cântărețul pătimirei noastre. Deviza lui este: Jos vălul de amăgire, care acopere toate acțiunile noastre, jos aureolele create în jurul unor acte în realitate de nici o valoare, cari au făcut însă din mediocrități adevărați eroi. Un popor, care aspiră la adevărată viață națională nu trebuie să se lase ademenit de strălucirea înșelătoare a mirajului. Să se spună adevărul curat asupra tuturor manifestărilor culturale și politice. Să ne cunoaștem pe noi. Să ne cunoaștem valorile, de cari dispunem, să cumpănim bine și puterea și valoarea dușmanului. Și numai astfel vom ști unde mergem, vom ști se rezultat poate să aibă energia cheltuită.

„Ce păcat poate fi în această deviză? Nici unul! Articolul intitulat „Ape turburi” termină astfel:

„Când vântul de primăvară începe să sufle peste dealuri, topind ghețurile, alvia râului se umflă, se turbură. Și viața politică a fraților de peste munți se aseamănă cu alvia fluviului turburată de zăpezile topite de vântul de primăvară. Aceasta va ține o zi, două, până când fluviul se va limpezi, oglindând în unda-i de cristal toată lumina soarelui de vară, toată splendoarea cerului senin.”

Astfel s'a exprimat „Viitorul” asupra conflictului din Ardeal. Micile răutăți ce le vedem azi au mai mult menirea de a fi reproduse de ziarul dlui Goldiș, care nici până azi n'a revenit asupra mojițiilor, pe cari l'am somat să le retracteze și cari mă fac să trag cuvenitele concluzii asupra simțului de rușine al acestui domn ce patronează toate murdăriile.

*

Mă gândesc la mijlocele la cari recurg toți cei vinovați spre a-și câștiga simpatia oamenilor cinstiți. O, sunt așa de variate aceste mijloace. Vă aduceți aminte de cuvintele pe cari ziarul vinovat al dlui Goldiș le-a adresat dlui Iorga cu ocazia jubileului, la care au luat parte toți cei buni și curați la inimă. Cum se vedea falsitatea în vorbele late ale „Românului”. Ai fi crezut poate că acest ziar a adoptat crezul proclamat la 23 Aprilie 1910. Nici pe departe. Dovadă căldura, cu care sunt primite toate rândurile lui Duiliu Zamfirescu, asupra căruia d. Iorga și-a spus cuvântul, ale cărui sentimente față de cultura și literatura din Ardeal sunt în deobște cunoscut, și care probabil se bucură că și-a găsit un ziar, în care să-și poată răzbuna tot sângele rău ce i-l'au făcut ardelenii, când cu readucerea în discuție a plagiatului. Mă rog: Cine are dreptate, d. Iorga sau d. Zamfirescu? Echivocitățile sunt condamnabile. D. Goldiș să se pronunțe categoric. Dacă e om cinstit s'o facă asta. A umbla cu doi bani în trei pungi nu i-se cuvine nici chiar d-sale, care nu poate suferi pe „copiii tâmpiti din părinți bețivi”. Să se pronunțe: Care atitudine o aprobă față de mișcarea culturală și literară din Ardeal, a dlui Duiliu Zamfirescu, sau a dlui Iorga? Aceasta spre liniștirea opiniei

publice adusă într'o curioasă nedumerire. Căci ori și cine este convins că nu poți sluji la doi domni deodată, chiar de ți-ar porunci-o aceasta „stăpânul tău, care este partidul național”.

Mă gândesc însă la situația unui om, care știe că poartă răspunderea păcatului de a fi adus vrajba între frați. Mă gândesc la adevărata lui vânatoare după simpatii și nu știu dacă întrebarea mea îl va găsi acasă.

I. U. Soricu.

Scrisori din Iași.

N'aș mai fi desmormântat din cartea prăfuită de vremuri lucruri dureroase pentru noi, întâmplări și fapte ce ne jignesc, ne dor, ne întristează. N'aș mai fi deschis studiul reposatului N. Șuțu „Notions statistique sur la Moldovie”, de n'aș fi fost lovit în fiece număr aproape al „Tribunei” de notița următoare: „Ziarul nostru a hotărât publicarea unui tablou statistic a tuturor negustorilor, industriașilor și meseriașilor români din Ungaria...”

Socot nimerit pentru o mai lămuritoare îndrumare, pentru formarea unei judecăți precise, care să evedenteze într'un paralelism precis aceeași stare statistică a meseriașilor și negustorilor din Iașul Moldovei eucerite și din Ardealul iudeo-maghiar, să dau publicității un tablou cuprinzând „lista negustoriilor și meșteriilor exercitate de pământeni în Iași în anul 1849”, în comparație cu aceeași listă, pe anul 1911, extrasă după raportul general al Camerei de Comerț și Industrie din Iași.

Nu poate glas mai eloquent, mai magistral, convingere mai strălucită, pătrundere mai scrupuloasă ca scrisul rece, neîndurat, fatal par'că, a cifrelor. Totdeauna în fața unui tablou statistic rămâi mut, fără putere, dezarmat, aproape demoralizat. Vorba cea mai impetuoasă, pornirea cea mai vehementă, ironia cea mai incizivă, își poate găsi o replică fericită, poate fi bravată triumfător, poate la urmă înădușită prin violență; în fața cifrelor însă rămâi neputincios și ori ce cuvânt, ori ce atitudine e de prisos.

E bună de multe ori și uitarea; e de sigur cea mai supremă mângâiere omenească. Uitând, veșnic ai iluzia omului neîncercat, gata ori când să intri într'o nouă luptă, în stare să primești o nouă lovitură.

Și uite — consequență — deși trăim aceeași viață, uităm adesea întâmplările zguduitoare prin care trecem, nepotrivirile cele mai strigătoare, suferințele și păcatele cele mai nenorocite.

Căci o suferință și un păcat fără seamăn, față de trecutul nostru atât de frumos, față de prezentul nostru care înseamnă chezașia timpurilor celor ce or să vie, un păcat fără seamăn zic, e întristătoare stare de umilire în care ne aflăm pe terenul industrial și comercial față de evreei eutropitori. Cum se aflau meșteriile și neguțătoriile noastre românești pe la 1849, și cum se află ele astăzi, e ceva de speriat. Nu vom adăoga dela noi nici un cuvânt, o cifră, ci vom lăsa să urmeze schițarea acestui penibil tablou, lăsând fiecăruia puțința judecăței celei mai obiective.

Tablou.

Pentru a se învedera cum se înfățișau cu 60 de ani în urmă, la 1849, comerțul și meșteriile în Iași și cum se înfățișează astăzi:

Cum a fost odinioară:

Negustori și meșteri Români.

În 1849

Bacali 115. Cărciumari 178. Pitari 75. Casapi 57. Brașoveni 18. Rachieri 86. Chiristigii 18. Argintari 9. Blănari 65. Cuciunari-pălării 32. Abageri 18. Pescari 58.

„Asociațiunea industriașilor de mobile” din Brașov

recomandă în atenția on. public, depozitul său bogat în

mobile

pentru camere de dormit, sufragerie, camere-garcon și saloane. Ia în întreprindere efectuarea aranjamentului complet al locuințelor și bucătăriilor; al edificiilor publice (școli, palate publice) împreună cu tapetăria lor.

Prețurile moderate, pe lângă condiții favorabile. — Se poate privi fără a deobliga la cumpărare! — Cataloge gratuite!

A „Brassói Butorkészítő Iparosok Arucsarnok Szövetkezeté”. Strada Vămii nr. 36

Cum e azi:

Negustori și meșteri Români
In 1911

Bacali 6. Cârceumari 50. Pitari 3. Casapi 36. Brașoveni nici unul. Rachieri nici unul. Chiristigii nici unul. Argintari nici unul. Blănari nici unul. Cuciumari-pălărieri nici unul. Abageri nici unul. Pescari nici unul.

Cum e azi:

Negustori și meșteri Evrei
In 1911

Bacali 83. Cârceumari 337. Pitari 65. Casapi 70. Brașoveni 8. Rachieri 3. Chiristigii 13. Argintari 6. Blănari 14. Pălărieri 27. Abageri 5. Pescari 23.

Las să cadă sub ochii fiecăruia înșirarea acestor date de o rigurozitate matematică; las să vadă ori cine excepționala situație în care trăiește, sub toate raporturile, Iașul politicianismului nostru tranșant; să cunoască cu toții cauzele pentru cari în Iași mai cu seamă — și aceasta ca o consecință logică a faptului că starea economică a ori cărui popor, a ori cărui oraș, cristalizează puternic ascunzăturile ființei sale, complexitatea celor mai variate și mai curioase fenomene sociale și politice — de ce în Iași mai cu seamă, ori ce ciocnire de idei, ori ce tulburare politică mai ales, ori ce neînțelegere cât de neînsemnată în fond, îmbracă haina celei mai atletice bătălii, schițează gesturile celor mai desperate hotărâri.

De sigur atmosfera aceasta supra-naturală, nervul acesta încadrat peste măsură, aproape obositor, care la cea mai mică atingere face să se cutremure în ondulări repezi, precipitate, întinderi disproporționate de mari, încruntarea aceasta de veșnică nemulțumire, nu e decât rezultatul fatal la care ajunge ori ce luptă ascunsă, purtată cu arme de o violență diabolică, cu planuri și intimidări scandaloase, cu izbucniri violente de o atitudine bolnăvicioasă, cu potoliri pripite ce ascund în ele mânia unei răsbunări nevăzute. Nețagăduit. În Iași se duce o luptă titanică, monstruoasă, o luptă de exterminare economică. Și cu atât e mai scandaloasă, cu cât firele ce-i alcătuiesc dibăcia sunt nevăzute; e cu atât mai umilitoare cu cât în reușita ei e ajutat, conștient sau inconștient, de atitudinea unor anumite grupări politice, de osanalele „unei anumite prese”.

Iată de ce, fie ea cât de hotărâtă, ca o reacțiune prielnică, necesară — în Iași mai ales — lupta naționaliștilor democrați sub conducerea minunată a dlui prof. economist A. C. Cuza, e bine venită; iar mîntea cumpănită, cinstită, nu-i găsește altă cauză, decât, desperata stare de înjosire economică mai ales, în care a binevoit să ne aducă înțelepciunea celor ce și astăzi din înălțimea celei mai ridicole majestăți tronează.

Corneliu Carp.

Din protopopiatul Făgetului.

P. S. Sa Episcopul Caransebeșului în vizită canonică.

O adevărată zi mare de bucurie și de praznic a fost pentru ziua de 3/22 Iulie a. e., când P. S. nostru Domn Episcop diecezan Dr. Miron E. Cristea după o călătorie continuă și obositoare de o săptămână prin tractul Făgetului — însoțit de d. secretar consistorial Dr. Corneanu, de vrednicul protopop tractual Sebastian Olariu, de profesorul de cântări și tipic George Petrescu și de diaconul Pavel Magdescu ambii din Caransebeș — a ajuns pe la orele 9 în comuna Mutnicul-mic. Sunetul clopotelor și bubuitul traseurilor a vestit îndată în întreg ținutul sosirea Prea Sfinției Sale. La intrare în comună P. S. Sa a fost întâmpinat de credincioșii din comuna filială Draxinești în frunte cu părintele administrator Alexandru Popoviciu din Bucovești. P. S. Sa s'a coborât din trăsură și luându-și mantia episcopicească, însoțit de diaconul Pavel Magdescu și de protopopul tractual Sebastian Olariu, s'a alăturat la litie și astfel au venit până înaintea bisericii, unde apoi administratorul parohiei, Emiliu Damsa,

preot în Furdia a întâmpinat pe P. S. Sa cu cuvinte frumoase, arătând starea în care se află comuna.

După cuvântul de primire a părintelui Emiliu Damsa, P. S. Sa însoțit de diaconul Pavel Magdescu, de protopopul Sebastian Olariu, precum și de preoții Alexandru Popoviciu și Emiliu Damsa, a săvârșit la umbra arborilor din curtea bisericii o rugăciune de mulțumire, stropind credincioșii cu apă sfințită, a rostit apoi P. S. Sa o cuvântare frumoasă plină de învățături și povețe părintești către credincioși, cari s'au emoționat adânc. După săvârșirea ceremonialului P. S. Sa a intrat în biserică, unde pictura veche a bisericii și icoanele sfinte a plăcut mult P. S. Sale. După aceea P. S. Sa cu întreaga suită s'a urcat în trăsuri și în sunetul clopotelor și bubuitul traseurilor a părăsit comuna Mutnicul-mic.

Aproape de Mutnicul-mic a ieșit în calea P. S. Sale o ceată de călăreți frumos îmbrăcați în hainele ior țărănești din frunțașă comună Furdia, astfel însoții am luat drumul către Furdia. Apropiindu-ne de comună din depărtare s'a observat o mulțime mare de popor la marginea comunei, care a întâmpinat cu strigăte înflăcărâte — de „să trăiască” — pe P. S. Sa. Arcurile triumfale, precum și strada care conduce la biserică și care era împodobită frumos cu verdeță și așternută cu iarbă verde, a fost impunătoare. La intrare în comună trăsurile au început a merge încet și astfel am ajuns aproape înaintea bisericii, unde preotul George Garoiu, cu o mulțime nespusă de credincioși, a așteptat cu litia P. S. Sa.

După ce părintele George Garoiu a salutat cu cuvinte frumoase pe P. S. Sa, am intrat cu aceeași asistență ca și în Mutnicul-mic în biserică. Biserica îndată s'a umplut de credincioși, încât nu mai era loc gol. Aici în biserică s'a săvârșit sfințirea apei micii din partea P. S. Sale însoțit de diaconul Pavel Magdescu, de vrednicul protopop tractual S. Olariu și de preoții din loc G. Garoiu și E. Damsa. După ce s'a săvârșit actul sfințirii apei micii, P. S. Sa a stropit cu apă sfințită și a binecuvântat pe credincioși, apoi a rostit o cuvântare frumoasă și pătrunzătoare, așa, încât mulți au vărsat lacrimi ascultând povețele și învățăturile înțelepte ale Prea Sfinției Sale.

Când am ieșit din biserică credincioșii din comuna Hanzesti întâmpină pe P. S. Sa cu plânsoarea, că comuna lor e mică și săracă, iar biserica slabă, la ce P. S. Sa, mișcat de grija părintească față de fii săi credincioși — a cinstit epitropiei parohiale una sută (100) cor., cu scopul ca să se repare cele de lipsă la sfta biserică. Pentru această faptă nobilă Dzeu să răsplătească P. S. Sale cu lungime de zile și sănătate și ferieire deplină. Am intrat apoi în curtea frumoasă a școlii confesionale, unde s'a pregătit o șatră mare de verdeță împodobită înlăuntru cu țesături românești, în care apoi s'a servit un prânz festiv în onoarea P. S. Sale.

După prânz P. S. Sa a petrecut între credincioșii comunei Furdia până către 5 ore d. a., când apoi însoțit de mai mulți credincioși din Furdia, a părăsit comuna. Trecând prin valea frumoasă și răcoroasă ce desparte comuna Furdia de Gladna-germană, peste puțin am ajuns în Gladna-germană, și aici poporul a așteptat în număr frumos pe P. S. Sa. Prea Sfințitul Domn Episcop a cercetat biserica apoi a plecat către Gladna-română. Aci preotul administrator Romul Furdni din Zold, deasemenea în fruntea credincioșilor a ieșit cu litia la marginea comunei și astfel am mers către biserică. În biserică s'a săvârșit vecernia cea mare de către P. S. Sa D. Episcop, însoțit de diaconul P. Magdescu, de d. protopresbiter Sebastian Olariu, de preoții R. Furdni din Zold, Unipan din Puvănești și de G. Garoiu din Furdia. Răspunsurile precum și cântările de lipsă s'au rostit cu cea mai mare acuratețe și frumusețe de d. profesor George Petrescu din Caransebeș și de învățătorul Bugariu din Bichigi, precum și toate comunele amintite mai sus. La sfârșitul vecerniei P. S. Sa deasemenea a rostit o cuvântare frumoasă către credincioși, împăr-

șându-i de preainalta binecuvântare arhierescă. După vecernie P. S. Sa a cercetat școala confesională de nou zidită, apoi pe mai mulți frumoași din comună; după aceea s'a întors la ședința presbiterală din Făget.

Adevărată zi mare de praznic și de veselie a fost deci pentru noi ziua 9/22 Iulie, căci mîntea noastră mărginită nu a fost capabilă a-și face închipuirea, că părintele nostru cel mai înalt sufletec, capul diecezei, vlădica, să se coboare cu demnitatea Sa arhierescă la vetrele fiilor săi credincioși.

Iată însă P. S. nostru Domn Episcop Dr. Miron E. Cristea a descoperit această taină pogorîndu-se, fără a eruța ostencala, cu demnitatea Sa înaltă în mod faptic la vetrele fiilor săi credincioși, vindecând durerile și necazurile, precum și îndemnându-ne tot mai mult prin povețele și învățăturile sale preaințelepte la păstrarea credinței noastre strămoșești. Pentru aceasta Dzeu să dăruiască Prea Sfințitului nostru Episcop diecezan Dr. Miron E. Cristea viață și sănătate plină de ferieire, ca să-și poată ajunge scopul mareț la ce tinde. Întru mulți ani Stăpâne!
Un preot asistent.

Primul Congres Universal al Raselor.

Ședința III și IV.

(Sfârșitul corespondenței din numărul trecut).

În ședința a treia au mai vorbit și alte persoane, dar mai interesantă decât toți a fost dna Annie Besant, care în cuvinte foarte simțite, a expus situația în care se află Indienii în propria lor patrie, fără ea să se poată totuși apăra, căci, a spus dna Besant, nu au nici dreptul cuvântului. Locuitorii Indiei, spune vorbitoarea, au dreptul să se bucure de aceleași tratamente în celelalte părți ale imperiului britanic, de care ceilalți locuitori se bucură în India. Indienii trebuie tratați cel puțin tot așa cum sunt tratați străinii în țara lor, și în sfârșit, a încheiat dna Besant, Indienii au dreptul să se bucure de binefacerea culturii în loc de a fi stingheriți în apropierea ei.

*

Ședința a patra a fost consacrată în parte chestiunilor cu caracter economic. Deschisă sub președinția de onoare a unui reprezentant japonez ședința a fost destul de interesantă. Discuția a fost deschisă de d. John A. Hobson, care pentru această ședință a comunicat și un raport despre „Deschiderea târgurilor și a țărilor”. Introducând subiectul de discutat, vorbitorul arată cum treptat, comerțul întinzându-se dela schimbul local a ajuns să pună în legături neamurile lumii, tinzând mai departe către unificare, prin standardizare, reducând astfel cât mai mult piedecile. Problemele economice însă implică și alte greutăți decât numai chestiunile de schimb; mai avem de ținut seama de muncă, adică de salar și „standard of living”, având în vedere condițiile care influențează diferența între deosebitele țări și părți ale globului.

În partea a doua a ședinței s'a vorbit despre contactul pașnic între civilizațiuni. În acest scop s'au grupat patru rapoarte-memorii referindu-se la: 1. Știința și Arta, Literatura și presa; 2. Inițiativa privată în organizația lumii; 3. Institutul internațional de agricultură; 4. Institutul Batk din Leyden.

Vorbitorii care au luat parte la „discuții” s'au mărginit la expunerea rezultatelor sforțărilor instituțiilor cu care ei sunt în legătură, instituțiuni ce au scopul de a propaga pacea.

DAJKOVITS E. Atelier de fotografii artistice, — — de primul rang. — — ORADEA-MARE, Palatul Sas.

Fotografii și portrete, reproducții după tografii vechi și noi în mărime naturală, expuneri de obiective speciale pentru interioruri, acatice, și lucrări în aquarel și olei artistic executate. Atelierul se află exclusiv numai în Palatul Sas.

Cursurile de vară din Vălenii de Munte.

D. Ciotori despre spiritul public în Suedia.

II.

Văleni, 15 Iulie..

Continuând cursul despre spiritul public în Suedia vom face o comparație între țara aceasta și una dintre țările extremului Orient, care în anii din urmă a fost ridicată în fața opiniei publice întoemai ca printr'o erupție vulcanică. E vorba despre Iaponia care s'a impus Europei după războiul chino-iaponez și mai ales după războiul cu Rusia, în care țara aceasta s'a dovedit ca un stat civilizată și armonie cu aspirații clare în viitor și urmărite cu încăpăținare și conștiință. Comparația aceasta o vom face ce privește dezvoltarea poporului și influența ce a avut nobilimea asupra înaintării lui.

Multă vreme în Iaponia masele poporului de jos nici n'au fost considerate în rândul oamenilor și omorirea unui țaran din partea nobililor nu era considerată ca o crimă ce se pedepsea prin lege și orice Samurai când își cumpăra o sabie nouă ieșea în stradă și o încerca pe gâtul celui dintâi țaran, fără să fie tras de nimeni la răspundere. Cu vremea însă Samuraii s'au încredințat că poporul trebuie mișcat din somnolența lui seculară și ridicat din starea de inerție de până aici, iar ca să-l poți mișca îți trebuiește un gest însufletitor care să fie înțeles de mase. Au făcut deci acest gest și au înființat trezirea de mii de șoale rurale care să dea poporului cultura de lipsă. Curentul acesta de regenerare vedem că în Iaponia pornește de sus, pe când elementul țărănesc din Suedia a fost întotdeauna un element conștiinț, pe care s'a sprijinit în orice vreme toate acțiunile publice și politice din Suedia, după cum se învederează acest fapt și din războaiele purtate de Gustav Adolf și Carol al XII-lea în cari țărănimia a avut o însemnată parte de acțiune.

Același spirit de conștiință predominantă și în actuala viață publică din Suedia, al cărei parlament a dat locuri și mandate unui însemnat număr de țărani. În acest parlament nu se țin discursuri chilometrice ca la noi, ci fiecare își spune părerea în vorbe puține, dacă e bună sau rea cutare lege. Discursuri parlamentare se țin numai când e vorba de votarea unei legi de mare însemnatate. Cât de dezvoltată e conștiința poporului de aci putem vedea și din faptul că țărănimia suedeză s'a răsculat încă la 1340, sub conducerea lui Engelbrecht, contra unui rege danez care puse biruri grele asupra țării lor sărace. La alte popoare numai cu secole în urmă s'a dezvoltat această stare conștiință de drepturi și de datorii.

Dar conștiința aceasta la suedezi nu se mărginește numai la drepturi și îndatoriri politice, ci trece și în domeniul cultural, deoarece aci poporul fără nici un ajutor din partea statului are o multitudine de șoale, spitale, biserici, și alte instituții culturale și de binefacere, pe cari le susține singur și ai căror angloiași îi plătește exclusiv numai din puținele lui mijloace materiale. Dar faptul acesta înseamnă emanciparea omului de sub tutela statului care nu totdeauna este favorabilă.

Chiar cele mai sărace locuri își au partea lor de însemnatate în viața publică, prin trecutul păstrat cu pietate și rolul ce-l joacă în viața poporului; de pildă insula Gotha, care păstrează încă ruinele unui templu din veacul al XIII-lea sediul lizei *Hansa*, cea mai însemnată asociație comercială din Germania de Nord. Poporul de aici e sărac și format în mare parte din muncitori de fabrică sau marinari, între cari se coboară însă și cele mai înalte clase ale nobilimei, stabilind astfel o perfectă armonie între treptele sociale ale Suediei. S'a văzut de nenumărate ori descendenta lui Lilienkron și alți nobili îngrijindu-se de țărani; cum sunt Werner von Heidelberg, Selma Lagerlöf, Fröding și alții, cari

se coboară în mijlocul țărănimii și stau cu el de vorbă, alinându-i durerile și deșteptându-l. Selma Lagerlöf a descris o regiune săracă din Suedia, împreună cu toate obiceiurile ei, și de atunci în fiecare an artiștii aranjează câte o expoziție în ținutul acesta, pentru folosul țărănimii. În fruntea acestei societăți e însuși prințul Eugen, pictor de mare talent recunoscut și de străinătate, care ține mai mult la atribuțiunea lui de artist decât la rangul de prinț.

Pentru a înțelege rostul unei expoziții de artă în mijlocul țărănimii, e de ajuns să spunem că între lucrurile expuse aici se află exclusiv numai obiecte cari privesc viața și obiceiurile poporului: tipuri de țărani, porturi, costume cari au dispărut și cari păstrează nealterată dragostea țărănimii față de trecutul său. Se mai urmărește apoi și ridicarea nivelului cultural al păturei de jos, fapt de care în puține locuri se poartă atâta grijă.

Dar pe lângă spiritul de cinste, muncă și dreptate care predomină viața Suedezilor, mai e și politica deosebită de a celorlalte state și pe cari oamenii politici o propagă cu vădită tendință ca toate păturile populației să fie reprezentate în corpurile legiuitoare și astfel fiecare să își aibă partea sa în conducerea țării. Farsori politici nici nu se găsesse, iar specularea avutului public nu se întâmplă fără a fi pedepsită cu cea mai mare asprime, cum s'a întâmplat cu generalul-arhitect Anmdsen care a fost nimicuit cu desăvârșire, pentru a servi o pildă de formare a moravurilor pe seama tineretului.

Alteva care a deșteptat conștiința poporului și a contribuit la spiritul de întărire națională a fost literatura care e una din elementele principale pentru dezvoltarea energiei poporului suedez. Pe la jumătatea veacului al XIX-lea un preot de țară Isaia Pekner a intrat cel dintâi în literatura universală, ca reprezentant al curentului țărănist — un popă pe care-l avem și noi astăzi, dar pe care nu-l știm prețui; ardelenii însă i-au dat locul de cinste, căci ei știu să-l înțeleagă. A scris o poveste foarte frumoasă *Friedjoff* în care e vorba despre vechii regi ai Nordului, cu bărbile lor albe și atmosfera mistică a curților lor. E ceva asemănător cu Harap Alb al nostru, cu deosebirea că noi fiind un popor dintru începuturi creștin nu avem nimic păgănesc în această povestire, cum e povestea cu zeii Nordului în *Friedjoff*.

După curentul naționalist în literatură, a urmat epoca de decadentă a romantismului.

Perioada modernă a literaturii țărăniste se începe la 1864 cu Björnson care dă frumoasă povestire *Synöve Solbaken* și romanul *Veselul ștregar*. La 1885 într'o foaie provincială o instituție serie frânturi din viața și obiceiurile poporului dela țară. Această instituție e Selma Lagerlöf care acum doi ani a luat premiul Nobel pentru literatură. La 1895 se publică un concurs pentru cel mai bun roman și trimite și ea un roman de moravuri — *Povestea unui preot* — scrisă pe la 1821 care a fost găsită cea mai bună.

Alt scriitor de seamă e Werner v. Heidebrand care a scris *Carolmille*, o serie de epopei despre poporul Suedez și conducătorii lui. Alături de el e G. Fraeding — care a dat două volume de versuri de o rară frumusețe și a murit nebun acum doi ani.

Vedem dar că și în domeniul acesta pătura de sus a căutat să accentueze cât mai mult tăria poporului suedez și să-i trezească încrederea în sine.

Dentist in Cluj.

NAGY JENŐ

„ specialist pentru dinți artificiali fără pod în „
CLUJ-KOLOZSVÁR.

(La capătul străzii Jókai, în casa proprie.)

Pune dinți și cu plătire în rate pelângă garanță de 10 ani.

Dentist in Cluj.

Scrisoare din Roma.

Boala Papei. — Cruciata motonautică, împrejurul Italiei: Dela Torino la Roma.

Roma, 29 Iulie n.

(Dela corespondentul nostru). V'am scris în mai multe rînduri, că starea sănătății Papei Piu X adeseori este pusă la probă de atacurile ce i-le produce boala sa cronică de care suferă: guta.

Am aflat, că în unele cercuri românești, guta este egal cu paralizia, și cum n'as vrea ca informațiile mele asupra sănătății Inaltului Pontifice să de loc la neînțelegeri, mă grăbesc să spui că Papa nu suferă de nici o paralizie, ci numai de acea boală ce în termeni populari se chiamă podagră.

Podagra în termeni populari, se chiamă gută în termeni medicali, și este o boală datorită unei prea mari producții de acid uric, deci o boală care se bazează pe prea puține schimburi ce se fac în organism, adică se acumulează prea mult și arde prea puțin.

Guta este boala care se leagă numai de persoanele cari au o ocupație sedentară, cari nu umblă decât foarte puțin, cari lucrează numai cu creierul. La asemenea persoane se manifestează dureri vii, cari se simt mai ales în puterea nopței, dureri nespuse de mari la degetele picioarelor și mai ales la cel mare, care se umflă, se lustruiește, se face cald. Pe urmă vine un fior, pe urmă friguri, — în urma acestora, durerea se potolește, dar bolnavul se simte în tot timpul zilei ostenit, cu toate că nu s'a sculat din pat, fără poftă de mâncare, lihnit; iar în noaptea următoare începe un alt atac, ca cel de mai sus.

După trecere de mai mulți ani de asemenea atacuri, boala devine cronică, și atunci se chiamă gută cronică (popular podagră cronică), și atunci atacurile vin fără friguri, încheieturile și pielea dimprejurul lor se umflă; încheieturile se diformează; degetele se îndoiesc spre podul palmei etc. etc. etc.

Aceasta este boala de care suferă Papa, și cum zisei mai sus, să nu se confunde guta cu paralizia, ci guta în medicină înseamnă podagră.

*

Motoscafe ușoare lungi de 6 sau 8 metri, înmate de un motor de automobil cu benzină, și conduse de două persoane, au pornit din Torino, au scoborit fluviul Po în toată lungimea lui; au ieșit în Marea Adriatică mai jos de Venezia, la Chioggia și în goana mare a întrecerei, au spintecat valurile cenușii-verzii ale Adriaticii, au ocolit partea de sud a Italiei atingând în treacăt portul Messina, și înfruntând o furtună teribilă, triumfătoare au spintecat albastrele valuri ale Mării Tirrene și tremurând de cursa nebunească și de lupta ce au trebuit să ducă cu elementele, s'au lipit binisor de cheiul de marmură al portului Neapol, legănate de undele line cari urmează tempestii, tremurând încă de încordarea goanei nebune și de așteptarea ultimei tape, Neapol-Roma.

Și când a sosit momentul pornirii, suavele și elegantele motoscafe au părăsit portul Neapol, au pornit spre nord spintecând albastrele valuri Tirreniene, și au ajuns la Anzio, au ajuns la gurile Tiburului, au intrat pe blondul și bătrânul Tibru și au sosit în Cetatea Eternă, albe și elegante, aducând salutul frățesc al Turinului, Romei capitalei în acest an de jubileu glorios.

Și ca sărbătoarea să fie desăvârșită, s'au organizat curse între Roma și gurile Tiburului; și de aci se mare la Anzio.

Enormă a fost afluența la aceste curse, și lumea s'a interesat de ele, așa cum se interesează în Italia de tot ce este sportiv, — dar la aceste curse s'a mai adăugat și sentimentul național italian: motoscafele au venit dela Torino că să salute Roma.

Însă, sfârșitul curselor a fost încoronat de o aureolă de tragedie: ieri, pe când toate motosca-

Suspensorii, bandage și ochelari

Mașini de tuns, brice, foarfeci, ochiane, zwickeri, ochelari, baro- și termometre, suspensorii, aparate de inhalat, totfelul de specialități de gumă elastică, PRINTEMPS cel mai perfect prezervativ femeiesc cu 4 cor., se poate căpăta exclusiv numai la firma:

Dobos Sámuel

din Temesvár-Józsefváros,
(Timișoara-Josefin)
Hunyadi és Miszits-u. sarkán.

fele stau gata la Fiumicino la gurele Tibrului ca să pornească spre Anzio, o explozie a rezervoariului de benzină de pe motoseful „Eolo” a făcut de motoseful s'a scufundat și numai cu mare greutate și grație unui miracol, cele două persoane ce erau pe el s'au salvat.

După ce apa se liniștise peste ochiurile mari produse de vârtejul făcut de vapoaraș scufundându-se, strigăte de alarmă au atras atenția lumii asupra unui alt motoseful „Sigma Labor” care era cuprins de flacări.

Nu a fost nici o persoană rănită sau ucisă, ceea ce se socotește ca o minune pentru fragilele imbarcațiuni.

I. T. Alian.

Apărarea pământului.

Primum următoarea scrisoare:

Referitor la notița publicată în ziarul d-voastre din 13/26 Iulie Nr. 152 a. c. sub titlul „Apărarea pământului”, dată în public de un anumit Pleșa Consantin din Crișcior, un biet nefericit semidict maniac și codaș al satului nostru — Vă rog să dați loc următoarelor șire:

Locul de sub întrebare în mărime de vre-o câteva sute de metri pătrați a fost în folosința subsemnatului, ca porțiune canonică. În deplina convingere că săvârșese chiar un act de abnegațiune și îndemn pentru jertfe, am abzis de folosința lui cedând prețul de vânzare în favorul „fondului cultural” înființat pe lângă alte fonduri, ce posede biserica noastră.

Am îndemnat nu numai poporeni mei ca să-l cumpere, ci chiar și pe cei din comuna vecină București, dar n'a voit nimeni să-l cumpere, din cauză că locul a fost mic în estensiune și că e strătăiat de-alungul cu o cărare ce duce la o moară. Astfel am fost necesitat a-l vinde la un străin, care ne-a plătit prețul exagerat de 560 coroane.

Toată afacerea vânzării s'a îndeplinit acum 2 ani prin organele parohiale și cu aprobarea autorității noastre bisericesti.

Nu este adevărat că mi-s'ar fi făcut oferte din partea lui Ioan Lucaci și Ioan Oprean de aici.

Luptându-mă pentru susținerea școlii noastre și înființarea de fonduri mi-am câștigat și dușmani — har Domnului, elemente distrugătoare și codași din sat, între cari se numără și susnumitul nefericit și vrednic de compătimit.

Despre adevăritatea acestora pot să servesc cu acte oficioase (protocoalele ședințelor comitetului parohial rapoarte etc.) în cari susnumitul maniac a fost declarat public de un mincinos!

Crișcior, 30 Iulie n. 1911.

Cu toată stima:

Ioan Perian,
paroh.

Aviz abonaților.

Abonații noștri cari nu și-au înnoit încă abonamentul pe semestrul al II-lea al anului curent sunt rugați să binevoiască a-l înnoi ca să nu li-se întrerupă expedierea regulată a ziarului.

De-asemenea sunt rugați toți abonații noștri în întârziere cu plata abonamentului să grăbiască cu achitarea sumelor ce ne dătoresc, ca să nu fim siliți a întrerupe trimiterea ziarului pe adresa lor.

Abonamentul la „Tribuna” este:

pe un an	— — — —	28.— cor.
pe 1/2 an	— — — —	14.— cor.
pe 1/4 an	— — — —	7.— cor.
pe 1 lună	— — — —	2.40 cor.

In România:

pe un an	— — — —	40.— cor.
pe 1/2 an	— — — —	20.— cor.

Direcțiunea școlilor sup. gr. or. rom. din Brașov.

XIV. Aviz pentru anul viitor.

Anul școlar 1911/12 se va începe la 1 Septembrie v. 1911. Inscrierile se fac de Direcțiune în zilele de 1, 2 și 3 Septembrie v.

Pentru a se împiedeca o aglomerare prea mare de elevi în clasa I-a comercială și a se putea face o selecțiune mai bună a lor, conferința a adus următoarea hotărâre:

1. Prenotările pentru înscriere în clasa I. comercială să se facă în fiecare an prin adresă în scris până la 15 August st. v. la Direcțiune.

2. Lista celor prenotați să se pertracteze în conferința de începere a anului școlar, în care se va decide eventuala primire sau respingere.

3. Sub nici o împrejurare să nu se primească în clasa I. comercială un număr mai mare de elevi, decât cel admis de regulament, adică 40 de elevi.

4. Cei neinsinuați până la termenul fixat în punctul prim, precum și cei ce nu vor prezenta la însinuare atestatele convenite, nu pot fi primiți la școală numai în cazuri de tot excepționale.

În clasa primă pot fi primiți numai acei elevi, cari au absolvat cu succes și pot produce atestat de trecere din clasa IV. gimnazială, reală sau civilă, delă o școală publică. La înscrierea tuttora se cere atestat școlar și atestat de botez.

Examenele supletorii și de emendare se vor ține în 1, 2 și 3 Septembrie v. Cei ce vor întârzia atât delă aceste examene, cât și delă înscriere, pot fi admiși numai dacă vor dovedi cu certificate demne de credință cauza întârzierii. Examenele de privațiști se vor ține în 3 Septembrie v. Aceștia au însă a se însinua în persoană la direcțiune cel mult până la 1 Septembrie v. Privațiștii au a plăti la direcțiune taxele pe un an școlar și taxa de examen de 80 coroane, deși la însinuare pentru examen.

Cu privire la taxele, ce se plătesc de către elevii acestei școlii, s'a fixat următorul normativ:

A. Didactru și taxe școlare.

§ 1. Fiecare elev primit la școala comercială superioară gr. or. română plătește la prima înscriere o taxă de înscriere de 8 C.

§ 2. Didactrul anual pentru fiecare clasă e de câte 60 C. de elev.

§ 3. Fiecare elev plătește pentru fondul de pensii al profesorilor anual câte 10 C.

§ 4. Pentru amortizarea edificiului școlar se plătesc anual câte 20 C. taxă edilă din partea fiecărui elev.

§ 5. Elevii de confesiuni străine decât cea greco-orientală și greco-catolică română, precum și cei din țări străine, plătesc taxele înșirate mai sus duple.

§ 6. La înscriere fiecare elev e dator a mai plăti următoarele taxe și competențe în sumă întreagă:

- 3 C. pentru certificat școlar;
- 1 C. pentru biblioteca profesorală și școlară;
- 1 C. pentru anuarul școlii;
- 2 C. pentru societatea de lectură;
- 6 C. taxă de excursiuni și alte cheltuieli școlare;
- 4 C. pentru mijloace de învățământ și mobilier;
- 50 bani pentru locul de patinat.

Delă plățirea acestor taxe nu poate fi scutit nici un elev sub nici un titlu.

§ 7 Toate taxele se plătesc direct la Eforia școlară și direcțiunea are dreptul a primi și înscriere în școală numai acei elevi, cari aduc bilet de îndreptățire la înscriere delă Eforia școlară.

B. Taxe de examene.

§ 8. La examele de clasă private, din câte un singur obiect, se plătește o taxă de 6 cor. de fiecare obiect, care revine profesorului examinator din obiectul respectiv, plus taxa de Cor. 14,30 pentru director și pentru certificatul școlar.

§ 9. Privațiștii plătesc pentru fiecare examen de clasă toate taxele înșirate în acești paragrafi, plus taxă de examen de Cor. 80 și taxă de certificat de Cor. 2,30.

§ 10. La examenele de diferență nu se plătește didactru ci o taxă de examen de Cor. 120 și Cor. 2,30 pentru testimoniul de clasă.

§ 11. Absolvenții școlii au a plăti deodată cu înaintarea cererii pentru examenul de maturitate o taxă de examen de 20 Cor., taxă de testimoni de maturitate 6 Cor. și taxă pentru caiete de maturitate 2 cor.

La examenele din câte unul sau două obiecte, precum și repetirea examenului întreg, se plătește taxă de 20 Cor.

§ 12. Nimeni nu poate fi scutit de achitarea taxelor înșirate în §§ 12, 13, 14, ci ele trebuiesc achitate complect deodată cu înaintarea cererii concesionii de examen. La caz de respingere a cererii, taxele plătite se restituie petentului. Dacă însă petentul nu se supune la examen la termenul fixat din orice cauză, pierde taxele plătite.

§ 13. Elevii de confesiuni străine decât greco-orientală și greco-catolică română, precum și cei din țări străine, plătesc taxele de examene duble.

C. Taxele de certificate școlare.

§ 14. Libere de taxe sunt numai conduitele semestrale și certificatele școlarelor ordinari delă finea anului.

§ 15. Oricare alte certificate sunt supuse la taxe și anume:

a) Certificatul anual sau semestral de pe anul din cei 3 ani ultimi costă 2 Cor. plus timbru 30 bani.

b) Certificat de frecventare, de moralitate etc. costă 1 Cor. plus timbru 30 bani.

c) Extras de pe certificatul de maturitate costă 5 Cor. plus timbru 1 Cor.

d) Certificate speciale de altă natură costă 1 Cor. plus timbru 1 Cor.

Dacă certificatul cerut e mai vechiu ca de pe cei trei ani din urmă, taxa se plătește îndoit. Taxele compet directorului.

§ 16. Toți ceilalți elevi, cari doresc să fie scutiți de didactru, vor înainta până cel mai târziu în 30 Septembrie v. pentru semestrul I și până cel mai târziu în 28 Februarie v. pentru semestrul II, direct la Eforia școlară, petițiuni speciale înzestrate cu atestat de paupertate, respective în caz de avere, cu extras delă cartea funcdulară și cu testimoniul sau conduita școlară. Petițiunile înaintate după aceste termine nu se vor lua în considerare. Acei școlari, cari n'au din studiu cel puțin nota „bine” și moralitatea „bună” nu vor fi scutiți de didactru.

§ 17. Scutiri se pot face absolut numai delă scutirea didactrului școlar. Celelalte taxe sunt obligați să le plătească toți școlarii fără deosebire și delă plățirea acelor nu poate fi nimenea dispensat sub nici o împrejurare.

§ 18. Didactrul și taxele școlare arătate se achită la casa Eforiei școlare în chipul următor:

1. Până la 5 Septembrie v. toate taxele laterale: fără plățirea cel puțin a acestor taxe nici un elev nu va fi înscriș.

2. Jumătate din suma didactrului se va plăti până cel mai târziu la 31 Martie v.

Acei școlari, cari nu vor achita didactrul până la termenele arătate, vor fi îndepărtați din institut și despre această îndepărtare va fi încunoscător părintele, tutorul sau îngrijitorul respectivului elev. Restanțe sau amânări de plată nu se admit.

Fiecare elev e dator a avea la începutul anului școlar toate cărțile necesare nouă și în bună stare, deoarece legile școlare opresc traficul de cărți și recvizite și folosirea de cărți vechi și necorespunzătoare. Cărțile vor purta viza institutului alături cu numele elevului.

Chipiul și uniforma proprie a școlii comerciale se recomandă a se procura deși în primele zile de școală și se impune în mod obligatoriu ta-

MOBILE

În cea mai modernă execuție se pot procura la:

pentru dormitor
sufragerie
locuțe, garton
în garnitură de
piele și de aramă
precum și covoare

C. W. Kessler

fabricant de mobile

Sibiu—Nagyseben, Str. Șaguna Nr. 7

turor elevilor din școala comercială. Forma și colorarea se pot afla dela Direcțiune. Pentru orice informațiuni mai detaliate părinții și tutorii școlărilor să se adreseze la Direcțiune.

Carnetul unui privitor.

— Cântec dela Chlo. —

„Gruparea din jurul „Tribunei”
ca grupare literară, e neonestă
și trebuie să dispară”.

Zollă.

Maestre dragă, ai dreptate,
Ti-o jur pe umbra lui Porsena,
Noi, ca grupare literară,
De mult abandonarăm jena.

Și versul tău sonor de Pinder
Format în țara cea etruscă
Noi ăștia neonesti îl punem
În rind cu'n bizăit de muscă.

Zîmbim când trece prin zăvoaie
Cochet și gureș „Cucul-Rîga”,
Și când răsare sfântul soare
Cu „Andilandi catariga”.

Noi n'avem gândurile care
Ridicoli pe alții îi fac
„Noi vrem pământ” ne e lozinca
Și nu strigăm „Noi vrem bumbac”.

Noi devorăm cu sete proza
Atător „sași” Agârbiceni
Și nu-l cităm pe Schopenhauer
Ca pesimistul din Soleni.

Că suntem neonesti, maestre,
O știm noi asta cam demult —
Pentru Ascanio de pildă
Avem un veritabil cult.

Citim ale lui Gherea critici
Pe domnul Iorga-l ascultăm
Ba une-ori chiar pe Carducei
Obişnuim să-l consultăm.

Această neonestitate
Ne-a compromis pentru vecie. —
De-ar fi vre-o apă pe aproape
Am învăța vre-o meserie!...

Rămurel.

Gronică externă.

Chestia marocană și Anglia. Ziarul „Le Temps” publică următoarele din Londra:
„Guvernul englez continuă să urmărească negocierile cu cea mai mare atenție, dar nu s'a luat nici o nouă hotărîre.

Este sigur că s'a discutat oportunitatea de a se trimite un încercător la Agadir.

Această hotărîre nu se va lua decât în cea din urmă extremitate.

Data fiind actuala încordare a relațiilor anglo-germane, faptul că într'o rază solitară ar sta față în față un bastiment englez și un bastiment german, comandate de ofițeri cari ori cât de bavei ar fi, nu sunt diplomați, riscă să se produce incidente asemănătoare cu cele dela El-Kear, ale căror consecințe pot să fie cu mult mai grave.

Cât despre compensațiile teritoriale pe care Franța ar fi convinsă să le acorde Germaniei în Congo nu cred ca Anglia să fi impus Franței vre-o condiție.

În oraș nelinıştea crește în mod vădit”.

Apoi corespondentul lui „Le Temps” insistă asupra panicei provocată la bursă de încordarea relațiilor anglo-germane.

Ziarul englez „Times” publică următoarele relativ la negocierii.

„E evident că Francezii vor discuta cu dragă inimă concesiunile ce trebuiesc acordate Germaniei într'un spirit echitabil și liberal, e foarte probabil că vor consimți la o rectificare a frontierii dela Camerun la Congo.

Congo francez este un vast teritoriu cuprin-

zând distriete interioare cari pot să fie agreabile Germaniei ea și coasta, a cărei atribuție nu va deștepta susceptibilitățile în acelaș grad.

Suntem doritori de a vedea controversa terminându-se în mod amical: dar după cum a spus d. Lloyd George cea mai bună metodă pentru a consolida pacea este că toți se înțeleagă care trebuie să fie condițiile păcii.

Ziarul „Western Morning Post” anunță că vizita flotei engleze în Oceanul Atlantic în Norvegia a fost suprimată dată fiind noua fază a chestiunii marocane și atitudinea Germaniei.

„Norddeutsche Zeitung” în revista sa săptămânală spune că atitudinea Angliei în chestia marocană e o urmare a articolelor ziarelor londoneze; declarațiunile miniștrilor au avut de scop să risipească nelinıştea creiată de presă despre situația europeană.

De aceea, primul ministru Asquit, în declarația sa din 27 curent a calificat de răuvoitoare și fără temei știrea ziarelor după care Anglia s'ar gândi să se amestece în negocierile altor puteri privitoare la niște teritorii din Africa de Vest și în afară de Maroc.

Ziarul german termină acest articol spunând:

Faptul că Asquit a subliniat menținerea intereselor engleze în Nordul Africii ne surprinde cu atât mai puțin că tocmai situația creiată în Maroc prin niște fapte care ies din dispozițiunile actului dela Algeziras au dat prilej unei intervenții germane și prin urmare unor convorbiri în Franța și Germania.

*

Răscoala din Albania În apropiere de Hoti, răsvrățiții au atacat niște soldați turci cari se duceau la o corvadă de apă: doi soldați au fost uciși și alți doi răniți. Apoi o luptă vie s'a iscat între răsvrățiții și posturile din apropiere cari alergară în ajutor: două piese de munte au fost întrebuintate. Trupele au avut șase morți și numeroși răniți.

Comandantul expediției din Albania vestește o serie de atacuri din partea răsvrățiților în contra trupelor lângă Broja și Selce în zilele de 25, 26 și 27 curent. Răsvrățiții au fost mereu respinși.

După cele ce spun ziarele, ministerul de războiu ar fi hotărît să cumpere 2000 cai pentru artilerie în Ungaria și Rusia: alți 1500 vor fi cumpărați în Albania și Anatolia.

INFORMAȚII.

A R A D, 1 August n. 1911.

Librărie la Consistoriul gr. or. român din Oradea-mare.

Ni-se scrie: Un caz de un cinism revoltător s'a petrecut zilele acestea în urgisita oficină consistorială a vicarului Mangra. Incepând cu Miercurea trecută s'a distribuit congrua preoțimei bihorene. Roiau modeștii preoți ai Bihariei spre clădirea mohorâtă a consistorului să-și scoată părălulele, — unica mângăiere în aceste zile de arșiță cobitoare a foame. Intorcându-se însă, fluturau în mână stingheriți par'că o cărtuție de-o culoare spălăcită. Ce să fie mă întreb? Să fie vre-o ediție nouă românească și eștină a s. Scripturi; să fie oare vre-o antologie din scripturile geniului românesc? Nu. Era „celebra” broșură a fie ertatului Slavici: „Zbuciumări politice...” Și m'au dumerit bunii păstori cu glasul alterat de scârbă și indignare că oropsita broșură li-s'a impus *ex offo* în schimbul unei coroane. Refuzul ar fi atras urgia nesăbuită a imaculatului organ bisericesc numit consistorul ortodox român al Orăzii-mari. Întrebăm însă: reputația de politician sau finanțier d. Slavici au fost avizate la o atare dispoziție? Astfel își înțelege o instituțiune bisericască misiunea sa culturală.

După acest caz de precedentă nu va putea veni mâne tot acest consistor și să impună preoțimii abonarea fițuicci „Nagyvárad Naplo” d. p. sau alte maculaturi, de aceeași calitate cu spasmodicele „sbuciumări” ale dlui Slavici. Doamne, unde-i omul să pună odată capăt acestor orgii politice, ce se desfășoară hâdoase sub aripile bisericii noastre? X.

Din cauza sfintei sărbători de mâne, Sftul Ilie, numărul următor al „Tribunei” va apărea numai Joi noaptea la orele obișnuite.

— **Buletin meteorologic.** Institutul meteorologic anunță scăderea temperaturii cu ploii sporadice.

Temperatura la amiază a fost 22° în Buda-pesta, 28° în Arad.

— **Pentru incendiții din Consantinopol.** Din Viena se anunță: Maj. Sa a contribuit suma de 20,000 cor. pentru ajutorarea incendițiilor din Constantinopol. Spre acelaș scop a contribuit 6000 cor. și guvernul austriac.

— **Se poate?** Într'o corespondență mai lungă primită la redacție din părțile Nochrichului se afirmă, că învățătorul Augustin Tichindeleanu din Alțina uitându-și de chemarea sa cea adevărată, s'a pus în serviciul unui avocat semit eutrecând satele noastre după clientelă. Ocupațiunea aceasta fiind absolut incompatibilă cu chemarea unui învățător român, ne mărginim de astădată a atrage asupra cazului semnalat, atențiunea forurilor competente. — „Tel. Rom.”

— **Incendii mari.** Duminecă la amiază, un incendiu a pustiit stațiunea balneară din Koritnica, județul Lipto. Incendiu a izbucnit în localitățile balneare rezervate pentru femei și a stârnit o panică enormă. Mulți oaspeți cari se scaldau au eșit pe stradă înveliti numai în cearșafe.

Ajutat de un vânt puternic, incendiul s'a întins, înghițând și celelate clădiri balneare și cele două hoteluri mari.

Abia la orele 4 d. a. au sosit pompieri din Rosenberg cari au localizat focul.

Luni după amiază s'a aprins teatrul de vară din Steinamanger (Szombathely). Pompierii numai cu greu au reușit să localizeze focul, fără a putea însă mântui teatrul, din care n'au rămas decât câteva grinzi afumate.

— **Contele Andrassy în România.** Din Brașov ni-se scrie: Contele Andrassy s'a întors azi, Sâmbătă, din excursia sa făcută în România. Contele Andrassy a fost cu automobilul până la Sinaia și a rămas încântat de frumuseța văii Prahovei.

Din Brașov a plecat la Făgăraș și Bran.

— **Apași în București.** Cetim în „Voința Națională” din București:

O încăierare de o excepțională gravitate a fost semnalată Duminecă seara autorităților centrale polițienesci de către d. comisar Teodoru dela circ. 21, delegat să țină locul dlui comisar Andreescu, șeful circ. 23 din str. Bradului.

Două bande compuse din indivizi fără căpătâi, cari se dușmăneau de multă vreme, s'au încăierat și au tras focuri de revolver, iar în locul secției s'au bătut până la sânge.

Iată amănunte complete asupra acestui grav scandal:

Pe calea Dudești, în jurul cartierului femeilor ușoare, mișună câteva zeci de haimanale, cari profită într'un mod neomenos de nenorocitele din acele localuri.

Mare parte dintr'înșii, indivizi cu caziere, foști puscăriași sau lucrători de prin împrejurimi, derbedeii, constituiți în două bande temute, se dușmăneau de moarte.

Bandele sunt una sub conducerea unui vestit bătaș Ciobănoiu, iar cea de a doua arc ca șefi pe frații Păun, tot așa de cunoscuți în aceste suburbii.

Duminecă seara, Ciobănoiu, în fruntea unui grup de tovarăși, zărind câțiva din tabera adversară, a voit să-i ia la bătaie și ca să înceapă, a tras focuri de revolver în ear.

Sergenții de oraș postați pe acolo, nu au dat în răzaz nungasilor și mai înainte cu ei să se

ineacre de-a binelea, Ciobănoiu, Petrescu și alți doi au fost luați pe sus și dus la circumscripție.

Se părea că scandalul se potolise.

Pe neașteptate își făcu intrarea în secție vreo 20 de haimanale din banda dușmană, în frunte cu frații Păun, și cu toate eforturile dlui Teodoru, comisar și a dlor sub-comisari Boruzescu și Malamuceanu, a sărit pe Ciobănoiu și pe amicii lui bătându-i îngrozitor.

După ce i-a rănit grav și i-a maltratat, banda s'a retras, așa că la sosirea unui pluton de jandarmi pedestri chemați în ajutor îndrăzneții agresori își pierduseră urma.

D. Bărbătescu, directorul prefecturei și d. Dumitrescu, inspector de poliție chemați la fața locului au făcut investigații minuțioase și au ordonat deschiderea unei anchete severe.

Sunt speranțe că peste foarte puțină vreme agresorii și capii lor vor fi dovediți și arestați.

— „Izvorul Miron”. In curs de zece zile — serie „Foaia Diecezană” — a făcut Prea Sfinția Sa episcopul nostru Miron vizitațiunea canonică, cercetând 35 comune din tractul protopresbiterial al Făgetului. Deși timpul lucrului, a fost pretutindena întâmpinat de tot poporul satelor. In 26 locuri P. S. Sa a oficiat câte o slujbă bisericească fie în biserică fie în liber sub câte un nuc sau arbore puternic și a ținut câte o instructivă cuvântare. In multe locuri poporul asculta glasul arhipăstorului cu lacrimi în ochi și nu odată lacrimi de însuflețire au izvorât și din ochii P. S. Sale și ai însoțitorilor. Alte vr'o 20 cuvântări s'a ținut ca răspuns la alocuțiunile de întâmpinare ale preoților sau autorităților politice. Vizitațiunea s'a încheiat cu o sfântă liturghie și cu sfințirea apei, oficiate Duminecă în liber la izvorul „Balta caldă” în fața unei mulțimi de 6000 credincioși veniți cu litie din satele vecine cu parohia Românești în frunte cu preoții lor. Era o priveliște grandioasă, rară, pe o vreme admirabilă. Cuvântarea Prea Sfinției Sale a stors lacrimi din ochii ascultătorilor. Inteligența satelor vecine era de față. In amintirea frumoasei însuflețiri produse de această vizitațiune canonică, la propunerea protopopului tractual, poporul botează de aci înainte „Balta caldă” în „Izvorul Miron” și se adună o sumă pentru a ridica și o cruce comemorativă, eventual o mică capelă.

— Ser contra holerei? „Corriere dela Sera” din Milano anunță că chimistul Italian Gugrasoni a descoperit un ser contra holerei pe care l'a botezat „Fibriolin”.

— Convenire colegială. In sensul mandatului primit odinioară îmi face plăcere a putea invita prin aceasta pe toți absolvenții liceului din Blaj ai anului 1886, ca pe ziua de 26 ale lunii lui Au-

gust st. n. a. e., seara să se prezinte în Blaj la convenirea colegială de 25 ani.

Ziua de 27 a lunii va fi închinată: a aduce iubirei și memoriei colegiale prios, nu mai puțin a ne putea manifesta sentimentele de gratitudine și omagiu tuturor celor în drept.

Cu dorul revederii cu bine, semnez. Cătina, 26 Iulie 1911. Ieronim Dănilă, v.-protopop, preș. conven.

Guvernul a hotărât să dea chimistului posibilitatea de a experimenta miraculosul său leac pe o scară mai mare, în ținuturile dela sud, unde flagelul bântuie mai cu furie.

— Banda de hoți din Botoșani. Populațiunea din Botoșani și din împrejurimi e îngrozită de faptul că bandiții nu au fost prinși încă până acum.

Sătenii nici nu mai au curajul să se ducă să-și vadă de afaceri.

Făță însă cu măsurile luate de autorități se crede că situațiunea aceasta penibilă nu va mai dăinui mult timp.

Peste 400 poterași au încunjurat pădurile în care se crede că se afla adepostii hoții.

Semănăturile au fost arse pentru a se lua bandiților puțina de a se ascunde în ele.

— Vladan Gheorghevici în România. La Sinaia se află de câteva zile d. Vladan Gheorghevici, fostul prim ministru al Serbiei, care a demisionat când asasinatul rege Alexandru s'a căsătorit cu Draga. El prevăzuse că această căsătorie va avea urmări rele.

D. Vladan Gheorghevici a scris o carte asupra roadelor produse în Țara Românească de dinastia străină, în care face mari elogii M. S. Regelui Carol.

S'ar părea că dă o pildă Sărbilor de calea pe care ar trebui să apuce.

D. Vladan Gheorghevici a fost primit la Castelul Peleş. D-sa a făcut o vizită și dlui Maiorescu, care l'a poftit apoi la un ceai.

D. Maiorescu a asistat cu d. Vladan Gheorghevici și la un concert al orchestrei ministerului în parcul Sinaiei.

— Combaterea ciumei. Profesorul I. Metchnikov, trimis să studieze modul de propagare al ciumei și felul cum ar trebui combătut flagelul acesta, raportează ministerului de interne din Petersburg despre mersul lucrărilor întreprinse de comisiunea pusă sub conducerea lui în stepele chirghize.

Comisiunea aceasta, compusă din profesorul Metchnikov, doctorii Salimbeni și Bürne, precum și din doctorul japonez Iamanubi, și-a instalat în Bek-Muhamed, făcând cercetări în părțile cari au fost bântuite de ciumą în anul 1910.

In Rosai au fost desgropate două cadavre, dintre cari unul fusese îngropat după obiceiurile chirghize, iar celălalt după ce mai întâi fusese ars cu petrol. La nici unul nu s'au găsit bacterii de ale ciumei, ceea ce dovedește că microbii aceștia mor odată cu intrarea cadavrului în putrefacțiune.

Observându-se împrejurimile mormânturilor s'au găsit niște rozători, cari își făcuseră găuri până la coșciugul cadavrelor. Fiind cercetați și aceștia deasemenia nu s'au găsit microbi de ale ciumei, dar aceasta nu înseamnă că ei nu sunt un mijloc pentru propagarea pestei. Căutându-se dacă au puricii, după cum au sobolanii, în urma unor minuțioase căutări, s'a dovedit lipsa totală a puricilor. Dar s'a găsit că rozătorii descoperiți acolo au după ureche câte o umflătură, provenită în urma îmbolnăvirii de ciumą și s'a dovedit că umflăturile acestea păstrează multă vreme neatinse microbul ciumei, de unde se poate împrăști infectând localitățile populate.

Comisiunea a mai cercetat dacă în câmpiile chirghize se pot găsi oameni sănătoși în aparență, cari totuși să poarte în corpul lor microbii ciumei, după cum au fost găsiți astfel de oameni în Manciuria, dar în această direcțiune rezultatele sunt până în prezent negative.

Înainte de a-și fi stabilit centrul de activitate în câmpiile chirghize, aceeași comisiune a lucrat pe câmpiile calmuce, unde a încercat efectul reacțiunilor tuberculoase asupra populațiunei calmuce. Rezultatele obținute dovedesc că calmuicii într'o proporție de cel puțin 55 la sută, nu pot fi atinși de tuberculoză.

— Cabaret în Arad. In grădina de vară a hotelului „Central” din Arad (în caz de timp nefavorabil în sală) cu începere dela 1 August n. o bine aleasă trupă de artiști dă fiecare seară reprezentatii.

Începutul la orele 8 $\frac{1}{2}$ seara. Directorul cabaretului este actorul Helțai Ienő.

x Medicul specialist Dr. Palocz, care de prezent călătorește prin străinătate, își va începe cu finea lunii lui August, din nou cura în Budapesta.

Mișcare culturală și socială.

— Petreceri, concerte. —

6 August n.

Viște-de-jos: Reprezențatie teatrală („Clientul din provincie”, comedie, „Albastru”, comedie) în localul „Ospătăriei Șandru”. După teatru joc. Începutul la orele 7 $\frac{1}{2}$ seara.

Miercurea: Petrecere de vară („Sărbătoarea

Leon Tolstol.

74

RĂȘBOIU ȘI PACE.

ROMAN.

Trad. de A. C. Corbul.

(Urmare).

Pierre îi scoase și privirea sa, afară de ciudățenia pe care o prezintă ochii ori căruia bărbat ce-și scoate ochelarii, mai avea o expresie de zăpăceală nehotărâtă. El se plecă spre a săruta mâna Elenei, dar ea, cu o mișcare repede și singură a capului, își lipi buzele de acele ale lui Pierre. El fu izbit de expresia nouă și neplăcut de pătimașă a tinerei fete.

— Te iubesc! făcu el în sfârșit, amintindu-și de ce trebuia să spună; dar cuvintele sale răsunară atât de fals încât îi fu lui însuși rușine de ele.

Sase săptămâni mai târziu, căsătoria avu loc și Pierre, după expresia lui, se stabili în hotelul reînnoit al contelui Bezukhov, ca fericitul soț al celei mai frumoase femei din Petersburg și proprietar al nu știu câte milioane...

XLIX.

Din Decembrie 1805, bătrînul prinț Bolkonsky primi dela prințul Vasile următoarea scrisoare:

„Sunt trimis să operez o revizie prin regiunea d-tale, și e bine înțeles, scumpe și stimabile protector, că un ocol de o sută de verste nu contează în ochii mei, când e vorba să te văd. Fiul meu Anatol care pleacă la armată mă însoțește, și sper că-i vei da voe să-ți ex-

prime el însuși profundul respect ce ți-l poartă, și pe care l-a moștenit dela părintele său”.

— Ei bine! n'avem nevoie să purtăm pe Maria în lume, pețitorii vin ei la noi, spuse în mod imprudent mica prințesă, auzind aceste veste.

Bătrînul prinț se mohoří și nu zise nimic.

Două săptămâni după primirea acestei scrisori oamenii prințului Vasile se prezentară la prințul Bolkonsky; și a doua zi prințul și fiul său sosiră și dănșii.

Bătrînului prinț Bolkonsky nu-i plăcuse nici odată caracterul prințului Vasile, mai ales în ultimul timp, când prințul, Vasile pareurgesea cu iuteală o carieră strălucită.

Gratie însemnărilor din scrisoare și ale miciei prințese, el înțelese de ce era vorba, și inima i-se umplu de un simțământ de dispreț răuvoitor. Astfel, in ziua sosirii prințului Vasile, prințul Bolkonsky era foarte nemulțumit și în toane rele.

In dimineața aceea, Tikhon crezuse de cuvîntă să-l sfătuiască pe arhitect de a nu se prezenta la prințul cu raportul său.

— Îi auzi pașii: merge pe talpa piciorului, și eu știu ce înseamnă asta.

Cu toate astea, pe la orele nouă prințul eși ca de obicei ca să-și facă plimbarea zilnică, îmbrăcat cu o scurteică de catifea și cu o căciulă de blană pe cap.

Înainte de masă, prințesa Maria și d-șoara Bourienne, cari știau că prințul era în toane rele, îl așteptau: cea dintâi palidă, speriată, cu ochii plecați: cealaltă cu fața radioasă, care spunea par'că: „eu nu știu r'mic, ci sunt ca totdeauna”.

Pr țul privi la chipul speriat al fiicei sale și mormâi:

— Dura! (proasto).

— Dar unde e prințesa Andrei? întrebă el. Se ascunde?

— E cam suferindă, răspuse d-șoara Bourienne cu un zâmbet grațios, și nu va veni la cină.

— Hm! hm! făcu bătrînul prinț așezându-se la masă.

Mica prințesă se împrietenise mai ales cu d-șoara Bourienne și petrecea zile și nopți întregi stănd cu ea de vorbă și judecându-și socrul cu multă severitate.

— Vom avea vizită, prințe? întrebă d-șoara Bourienne desfășcându-și serveta cu mâinile ei trandafirii; am auzit că l' așteptați pe Excelența Sa prințul Kurghin și pe fiul său.

— Hm! Excelența aceasta e o nulitate... eu i-am făcut loc în minister... dar ce cată fiul său la noi? Nu înțeleg... Dar poate că prințesa Elisabeta ori prințesa Maria sunt mai bine informate decât mine. Eu n'am nevoie de fiul său.

El o privi pe fiică-să, care se roși.

După masă, prințul ceva mai liniștit, merse să facă vizită norei sale, pe care o găsi șezând în fața unei măsuțe și vorbind cameristei sale. Zărindu-l pe socrul ei, ea pâli. Ea se schimbase mult, și era în momentul acesta mai mult urită decât frumoasă. Chipul i-se subțiasse, buza de sus părea mai înaltă și ochii îi erau cerniți.

— Da, mă simt cam rău, răspuse ea când prințul îi ceru vești despre sănătatea ei.

— N'ai nevoie de nimic?

— Nu, vă mulțămesc, tată.

— Bine, bine.

Prințul Vasile sosi seara. Vizitii și lacheii casei îi eșiră întru întimpinare și, cu strigăte, îi traseră si-

partului românesc”) în pavilionul localităților vizitatorilor dela Miercurea. Inceputul la orele 7.

Șașite: Petrecere de vară la „Rondo”. In caz de timp nefavorabil în sala festivă a școalei.

Dr. VICTOR GRAUR.
Medic universal, medic școlar calificat, profesor de igienă.
Institut de dantistică.
Arad, Andrassy-tér Nr. 22. — Etajul I
An la palatului administrativ (comitatului)

Poșta Administrației.
Andrei Fizeșan, Pesac. Am primit 7 cor. cor. abonament până la 1 Octombrie 1911.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.
„Tribuna” institut tipografic, Nichin și 1911.

REISZ
MIKSA
fabrică de
MOBILE
în
Oradea-mare-Nagyvárad
Calea Rákoczi-ut No 14.
(Lângă Apolo).

Se caută
Un candidat de avocat
cu practică. — A se adresa avocatului:
Dr. Kozma Antal, Körösbökeny (Aradm)

...ile și carele, cătră aripa casei destinată lui, pe drumul plin de zăpadă.
După un ceas, Anatol, în mâneci de cămașă și cu degetele înfipite în plecă, ședea în fața măsuței de toaletă și se privea cu complezență în oglindă. Viața nu era pentru el decât o partidă de plăcere fără întreprindere, pe care cineva avea întotdeauna grijă să i-o pregătească. Din acest punct de vedere considera el călătoria și vizita sa la acest moșneag răutăcios și la această moștenitoare așa de urită, dar așa de bogată. După prevederile lui, toată această afacere trebuia să se sfârșească cu bine.
El se rase, se parfumă cu îngrijire, și cu expresia zăcutor amabil care-i era obișnuită, el intră în toaleta sa.
Doi valeți se tot învârteau în jurul prințului Vasile, ajutându-i să se îmbrace.
— Ia spune, tată, fără glumă, este ea foarte urită? întrebă el în franțuzește.
— Nu vorbi prostii, și caută mai ales să fii respectuos și amabil cu bătrînul prinț.
— Dacă mormăe, plec, zise Anatol. Nu-mi plac moșnegii morocănoși.
— Gândește-te că soarta-ți va depinde de purtarea ta.

Loc deschis*)

Mulțămită publică.

Aduc la cunoștința onoraților mei oaspeți, prietini și cunoscuți din Arad și jur, că cu 1 August n. a. c. m'am lăsat de ospătăria mea la »Cerbul de aur« din Arad, strada Bockó Nr. 30. Când aduc aceasta la buna cunoștință nu pot să nu exprim și prin aceasta mulțumitele mele sincere onoraților mei oaspeți, prietini și cunoscuți, cari în ori-ce chip m'au sprijinit și îi rog să mă țină și pe mai departe în buna lor amintire.

Cu toată stima
Alexandru Tessits,
ospătar.

*) Pentru cele cuprinse la rubrica aceasta nu primește răspundere
Redacția.

GRUBER DEZSO
magazin de pălării și articole de modă pentru bărbați.
Cluj-Kolozsvár,
Colțul străzii Wesselényi și Szép, vis-à-vis cu hotelul »Fészl«
Noutăți în pălării de domni și copii, albituri, cravate și totfelul de articole.
Prețuri solide!
Serviciu conștientos!

Case de cumpărat

în Vârșeț cu prețul dela 2000 până la 50.000 coroane. Doritorii să se adreseze lui
Jivu Miu,
Vârșeț (Versec) Fonó-u. 13.

Prințesa Maria era singură în odaia ei, căznindu-se în zadar să-și înfrineze emoțiunea. Mica prințesă și d-șoara Bourrienne primiseră dela cameristă toate informațiunile și știau că tânărul era frumos, oacheș și cu chipul rumen.
Numai decât deteră fuga în odaia prințesei Maria.
— Au sosit, Mario, au sosit, făcu mica prințesă ducându-și cu greutate pânțele și căzând greoaie pe un scaun. Ea purta una din cele mai frumoase rochii ale ei.
D-șoara Bourrienne se gătise și ea cu cochetație, ceea ce da și mai mult farmec chipului ei dragălaș.
— Dar ce, nu-ți schimbi rochia, prințes-o, întrebă ea pe prințesa Maria. O să vie să ne cheme, de aceea n'ar fi rău să faci puțină toaletă.
Mica prințesă se ridică, o sună pe cameristă și ținu cu veselie consiliu, ca să se hotărască în ce fel să se îmbrace prințesa Maria. Aceasta se supuse cumpănatelor sale și d-șoarei Bourrienne cu expresia disgrațioasă de victimă, pe care o lua de multe ori chipul ei.
Ea era așa de urită, încât nici o teamă de rivalitate nu putea intra nici în spiritul prințesei, nici într'acela al d-șoarei Bourrienne; de aceea începură s'o gătească sincer, cu naiva și ferma convingere pe care o au femeile că toaleta poate înfrumșa un chip urit.

Un candidat de avocat

cu praxă, află aplicare în cancelaria subscrisului cu 15 August a. c. pe lângă condițiuni favorabile.

Dr. Ioan Maior,
advocat
Iliia-Murășului (Marosillye).

O prăvălie

mixtă cu casă împreună se află de vânzare. La cumpărare trebuie 20.000 Cor. — Informațiuni mai de-aproape la *Pollák Lipót, Fönlak* (Temesmegeye).

Commis

bine versat în branșa coloniilor delicatese și mărfuri mixte (scurte) cu cunoștința limbilor română, maghiară și germană; află aplicare la firma: *Ioan Bălc, Caransebeș*. La ofertă de a se alătura poza și copiile atestatelor. Tot aici se caută și un băiat ca

învățacel

din casă bună cu 1—2 clase gimnasiale sau civile, pe lângă condițiuni favorabile.

DE VÎNZARE,

O MAȘINĂ DE TREERAT CU LOCOMOBIL, INSTRUMENTE MECA- NICE PENTTU UN ATELIER. :

Am în depozit, trăsuri și landeauri. Vând apoi, rachiuri : : în mic și mare. : :

CAUT DOUĂ CALFE (SODALI) DE STRUNGAR ȘI DOI ÎNVĂȚACEI.

IOȚA ILKICI ROTAR.

V Â R Ș E Ț, P I A Ț A E R Z S É B T Nr. 5.

— Nu, *chérie*, rochia asta e prea deschisă, ea nu-ți șade bine, spuse prințesa Liza, dându-se cu câțiva pași mai încolo ca s'o cerceteze pe cumnată-sa. Ai o rochie de culoarea fragilor, poruncește să ți-se aducă; înțelegi, este vorba de soarta ta.

După două sau trei alte schimbări, la cari prințesa Maria se supuse cu blândețe, și după ce i-se ridică părul pe frunte, ceea ce chipului ei o altă expresie, și i-se puse rochia de culoarea fragilor, mica prințesă, îi dete ocol de două ori, îndreptă aci o cută dincolo o eșarpă, o privi dintr'o parte, apoi de cealaltă, dar la urmă tăie văzduhul cu mâna și strigă:

— Nu, Mario, nu se poate... Imi place mai mult rochia cenușie, pe care o porți în fiecare zi. Katia adă prințesei rochia cenușie.

Dar când Katia aduse rochia cenușie, o găsi pe prințesa Maria șezând nemiscată în fața oglinzii și pe obrazii îi curgeau lacrimi.

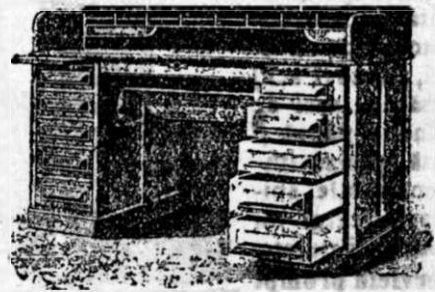
Ei bine, prințeso, făcu d-șoara Bourrienne, încă o mică sfortare.

Mica prințesă luă rochia din mâinile cameristei și se apropiie de prințesa Maria:

— Să vedeți ce simplu o să aranjăm noi rochia asta, făcu ea. Vocea ei, aceea a d-șoarei Bourrienne și risetele Katiei răsunau ca un cîrîpîț vesel de pasări.

Fabrica de tâmplărie
instalată cu putere de mașini
ERÖS VICTOR FIAI
din Marosvásárhely, Régikorház-utca 3.

Pregătește **mobilier complete** pentru locuințe, birouri, magazine, farmacii, biserici și școale după model în orice sti **Mobilier american** pentru birouri și sîpete cu stropuri pentru acte se pregătesc la comandă și în diferite calități, precum se vede și din desam.

PROFESOARĂ

cu cvalificație pentru școlile civile, dă instrucție din limba germână și franceză. Adresa la »Tribuna».

Wällischhof

stabiliment de hidroterapie și sanatoriu aranjat conform tuturor recerincelor moderne; dietetică după sistemul Dr. Lahmann, (băi de aier, de soare, de abur, de aier cald, de acid carbonic, de oxigen, de radium băi medicinale și electrice, gimnastică etc.) 30 minute depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Indicat la toate boalele nervoase și cele ale schimbului organic (neurasthenie, histerie, amemie, diabet, diathesă urică, reumatism, boale de stomach și de intestine etc.)

Cură de slăbire și îngrășare.

În stabiliment nu se primesc morboși de boale infecțioase și boale psychice.

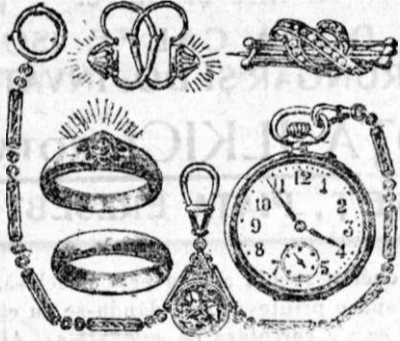
Posta: Maria-Enzersdorf bei Wien.

Telegrame și telefon: Wällischhof-Giesshübl bei Wien.

Cu prospecte și cu detaluri stă la dispoziție direcțiunea și medicul-șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

A. Slepák, giuvaergiu și ceasornicar
Marosvásárhely, Széchenyi-tér 43. sz.

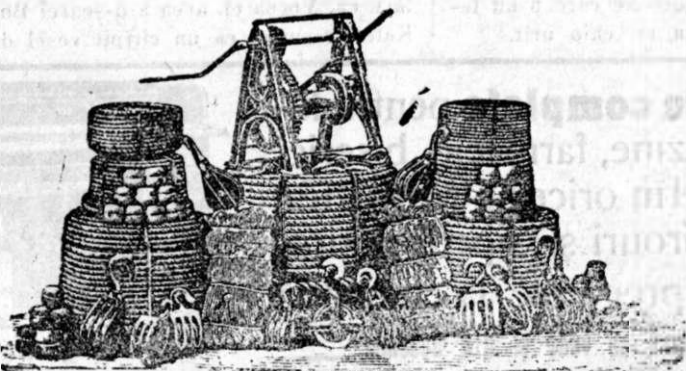
Mare asortiment în ceasuri de buzunar de aur, argint și nickel, în ceasuri de părete. Giuvaericale fine, cu briliante, obiecte de lux în argint și articole optice. În atelierul meu se reparaază ca nouă, lucrurile vechi, anume giuvaericale și ceasuri, pe lângă garanță **Prețuri solide! — Serviciu prompt!**

Funăria cea mai mare din **Joanovics János.** Tot-felul de Ungaria-sudică — este a lui funii de cânepă, de fir, brăcii, legătoare. Așezare și scurtare de funii de cânepă pentru transmisiuni. — **Lugoj (Lugos).** Atelierul: strada Făgetului No 77. — Magazin și birou: Piața Izabella. —

Funării de cânepă, pentru uzinuri și economii:

Funii pentru trăsuri (pentru fân), legătoare de snopi, funii pentru boi, opritoare ștreanguri, hamacuri, mreje p. pescărie, rețele pentru cai etc.

Torturi pentru țesături, brăuri de cânepă și de jută (pânză), bătaoare de cânepă, pânze (Pack) țesături, saci de cânepă, pânză și jută, pânze impenetrabile, sbiciuri, cergi și codoriști etc. etc. **Serviciu prompt**

KLINGE ANTAL

pictor bisericesc și de icoane sfinte în Nagyvárad, Szent János-u. 11.

Pregătește gratis tot felul de planuri pentru iconostase și plafoane bisericesti.

Ține în depozit cruci mari pentru drumuri de țară și duleie.

Szighety Sándor

atelier de cuțite și tocilărie artistică
Budapesta, VII., Strada Akácza No 64.
Colțul Străzii Király.

Se recomandă pentru ascuțirea și repararea de foarfeci, cuțite, brice și tesacuri de bucătărie în condiții ireproșabile și pr. conv.

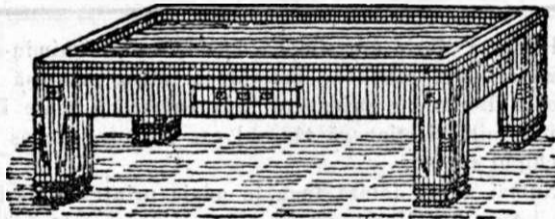
Mare depozit de unelte și utensilii pentru barbieri, ca foarfeci, brice și curele de ascuțit etc. etc. precum și cuțite de buzunar ș a.

Pentru barbieri se ascut două briciuri gratuit dacă trimit 12 deodată.

Comandele se execută prompt și conștiințios.

— Premiat la expoziție cu medalie de aur. —

H. PÁLLÁN succesor
Styászni József
prima fabrică ardeleană de biliarde și timplărie în Kolozsvár, Dávid Ferenc u. 3.

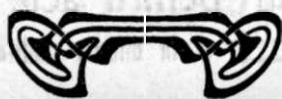

Primește aranjarea completă a cafenelelor. La cerere trimite instalator de biliarde și în provincie. — Ține mare asortiment de biliarde noi și vechi, bile, cheuri, etc. — Firma fondată la 1875. — La dorință face și țirg de schimb.

Anunțuri

primește administrația »Tribunei«, pe lângă prețurile cele mai moderate.

Mme Elise Weissberger
mare depozit de corsete,
Timișoara—Temesvár—Józsefváros
Strada Kossuth Nrul 15.

Fabricațiuni proprii:

Corsete moderne se pregătesc după măsura, pe lângă prețurile cele mai ieftine. Mare asortiment în cordoane de dame.

Primesc reparațiuni de branșe.

Comandele din provincie se îndeplinesc punctual.

S'a deschis

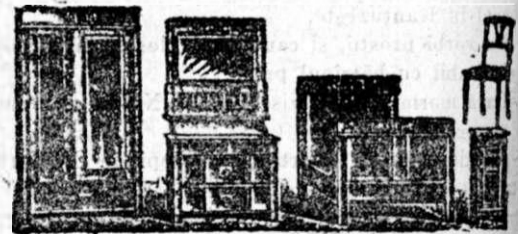

Arad, Piața Libertății No 18

Magazin de mobile

KUNSCH ANTAL

tâmplar de edificii și mobile
NAGYENYED, Rozsa-utca.
(Vis-à-vis de casa comitatului.)

Primește orice lucrări de edificații. Are în depozit aranjamente complete pentru odăi, lucrate în atelierul propriu în cel mai modern stil, dela cele mai ieftine până la cele mai bune, după planuri proprii sau la comandă. — Pentru lucrările mele primesc garanția cea mai extremă. Mare asortiment de mobile de alamă și fier, deasemenea și fotolii.

Luca K. Alexievits

pregătitor de haine preoțești
NEOPLANTA — UJVIDÉK.

Recomandă atelierul său asortat cu toffelul de revizite și haine preoțești de îmbrăcat în vremea slujbei în biserică.

Pregătește tot-felul de icoane sfinte legate frumos cu aur și mătăasă, steaguri, prapore și altele.

Icoana Mormântului lui Christos îl face foarte frumos. La cerere trimite catalog și preț-curant gratuit.

Institut de pictură bisericească în Sighetul-Maramureșului.
(Templomfestészeti Müintézet, Mármaroszigeten).
Cancelaria: Piața Erzsébet-főter No. 11, ușa 18.

Ne angajăm pentru pictarea în stil modern și foarte artistic a internelor bisericilor, icoane pe cerime, fresco, icoane pe altar, altare construite de iconostas, auritură, pictarea icoanelor de iconostas, crucifixe, icoane la încrucișarea drumurilor, pictarea icoanelor sfinte și a ori-ce soiuri de icoane bisericești.

Renovăm foarte frumos iconostas și altare vechi, iar pictarea, abducerea cu marmoră și auritura lor o executăm cu cea mai mare artă și cu prețuri convenabile, — parohiilor mai sărace eventual și pe lângă plățirea în rate.

Examinarea bisericilor, măsurarea, înțelegerea mai amănunțită — la fața locului o facem gratis, cu planuri și prospecte servim cu plăcere.

KÁDI FERENC

căltunor ortopedic pentru bărbați și femei
Temesvár-Josefstadt, Hunyadi-ut 13.

Își recomandă depozitul său bogat asortat cu ghete p. bărbați, femei și copii
calitatea cea mai bună cum și comande după măsura pelângă prețuri convenabile. Reparaturile se primesc pelângă prețuri ieftine.

KÁLNAI S.

fabrică de motoare și turnătorie de fier
în Murăș-Oșorhei—Márosvásárhely.

Motoare cu benzin și olei brut, locomobile, motoare absorbitoare de gaze. Mașini motoare cu benzin automobile pentru arat și împlătit. Primește toffelul de montări pentru mașini, stabilimente industriale, mașini cu aburi și încălzirea cu aburi, precum și executarea a toffelul de aliaje de fier și metale, **montarea deplină a morilor** precum și reparări în bransa aceasta.

Garanță deplină, serviciu prompt, prețuri ieftine.

Iosif Mendel

fabricant de mobile în Alba-Iulia
Gyulafehérvár.

Recomandă în atenția Onoratului public magazinul său bogat asortat.

Serviciu prompt, prețuri ieftine, garanță deplină.

Dipl. de onoare Lovrin 1902.

Medalia de aur Timișoara 1891.

SZUBOTHA SANDOR

pregătitor de odăjdii și ajutori bisericești.
Intemeiat în 1883 Telefon pentru comit. și oraș 498.
Liferantul excel. Sale episcop Desseffy din Cenad.

TIMIȘOARA-CETATE

În colțul străzii Lovinics și Jenő főherceg, vis-à-vis de hotelul «Hungari»

Recomandă magazinul său bogat în atențunea binevotoare atât a preoțimii cât și a acelor, cari voesc să cumpere pentru biserică capele, sau societăți de înmormântare

odăjdii, steaguri, cruci, statue

- sau altfel de ajusturi bisericești -
tot astfel marele său asortiment pentru materiale
— necesare la formarea ajustărilor bisericești. —

Pentru liferările mele lau răspunderea.

— Servesc bucuros cu catalog ilustrat. —

Dulapuri de gheață, vane de scaldat

provizionate cu cuptor de încălzit.

Vane de legănat, de șezut și pentru copii precum și orice articole igienice în execuție solidă și afli în asortiment bogat, pelângă prețuri convenabile. Toffelul de lucrări de tînichea pentru băi, apaducte cu gaz aerian, instalații electrice.

H. M. WOLLNER, Budapest V.,
Arany János-utca 22/II. (Colțul Bálvány u.)
Telefon 36-63. Catalog gratis și franco.

HALÁSZ P. JÁNOS

atelier pentru bandage chirurgicale
BUDAPEST IX, Üllői u. 5
unde se află cu prețurile cele mai convenabile și brevetate

Suspensorii, bandage pentru burtă, picioare și mâni artificiale, ciorapi de cauciuc, benzi pentru îndreptarea staturii (gradehalter), mașini pentru umblat și sprijinit, precum și tot felul de articole necesare pentru îngrijirea bolnavilor, preparative de fabricație engleză și americană, irigatoare și injectoare. — — —

Grijiți de adresă.

Georg Barthelmie

mechanic
Braşov, Strada Michael Weiss.

Mare depozit în maşini de scris, socotit și cusut, aparate electrice și fizice, gramafoane, plăci și ace, precum și accesorii. Serviciu conștiincios. — Prețuri solide.

Anunță că la 1 Octomvre se va muta în strada Porții Nr. 41, colțul stradei Sfântului Ioan.

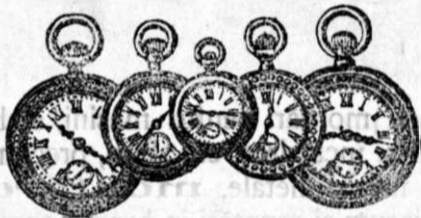

H. Miklós J.

ciasornicar,
Sibiu — Nagyszeben, Reisergasse

Cea mai ieftină sursă de cumpărat a totfelul de

CIASORNICE

de buzunar și de părete și ciasornice deșteptătoare, precum și articli optici. Prăvălie de obiecte de aur și argint signate oficios.

Toate reparaturile se execută prompt și cu garanță.

Rudolf Hiller, lăcătuș artistic și pentru edificii,

Sibiu—Nagyszeben,

Atelierul: Rosenfeldgasse 6/a; Locuința: Wagnergasse 23

Primește lucrări de lăcătușerie, precum: grilaje la case noi, porți trepte, balcoane, îngrădituri la grădine și morminte. Casse de bani contra focului în ori-ce execuție. Telefoane de casă, telegrafe și sonerii electrice, apoi, apaducte, aranjament pentru camere de baie, closete și fântâni cu pompă pe lângă prețuri moderate și execuție artistică. Ori-ce reparaturi se efectuează repede cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă garanță.

Carol G. Sadler

ciasornicar
giuva ergin
și optic tu

Bestercze, Str. Spitalului 23.

(lângă „Hotelul Sahling“).

Mare magazin de:

ciasornice de buzunar

din aur argint și din nickel.

Oroloage de părete, deșteptătoare și cu pendul.

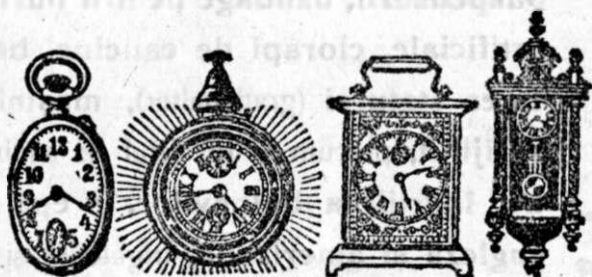
Articli de aur și argint.

Articli optici și

ochelari de

— Ratenow. —

Reparările a tot-felul de articli în branșa aceasta se efectuează cu conștiințozitate și cu prețuri moderate.

LÉVAY GYÖRGY

STRUNGAR

SZEGED, Püspök-tér 4.

Primește spre efectuare și reparare totfelul de lucruri ce aparțin acestei branșe, precum: popice și bile, dopuri și slăvini (pipe) pentru buți gherghefuri p. lucru de mână, articole p. fumători, cămășuri, șpițuri etc.; bile și dacuri pentru biliard; domino, șah și totfelul de decorații, la mobile, etc., cuire ș. a.

Comandele se efectuează prompt și conștiințios.

Iosif Haas

zugrav de biserici în

Nagyszeben—Sibiu—Saggasse No 13.

PRIMEȘTE:

și ia în itreprindere zugrăvirea de biserici, în tot stilul, împodobirea lor, pictarea altarelor și icoanelor sfinte precum și lucrări de aurărie.

Execuție splendidă.

Inst. de zugrăvire artistică. Comandele se execută cu cea mai mare specialitate. La cerere face schițele necesare, iar la angajament merge în persoană.

Prețuri moderate.

În 1904 a câștigat dela societatea din Budapesta a văpsitorilor auritorilor și lastruitorilor diplomă. —

Taferner Anta

auritor de biserici și saloane

Versecz, Temesvári-u.

Primește spre executare, conform planșelor, aurire și reparare, iconostase, altar, s. mormânt, acoperiș de turnuri, jamente bisericesti apoi pregătirea lucrărilor de branșa aceasta precum și pararea și vopsirea de nou a monumentelor deasemenea și orice icoane bisericesti. La dorința pregătesc prospect; pentru vederea lucrărilor în provincie merg — — — speșele mele proprii. — Execuție promptă. Serviciu conștiințios.

Bencsik Zsigmond în Déva

Oferă

ghete americane și franceze

cusute cu mâna în atelierul propriu — precum și —

ghete gata

f. moderne p. bărbați, femei și copii.

galoși, ghetecomode și gimnastică. — Mare magazin de gume renumite de Sullivan pentru tocuri la ghetecreime excelente.

Ghetele pentru picioare neregulate și bolnave se pregătesc după măsură. — La comanda din provincie destul a se trimite o gheată folosită. — Serviciu prompt.

Májerszky Barnabás

fabricant de mașini

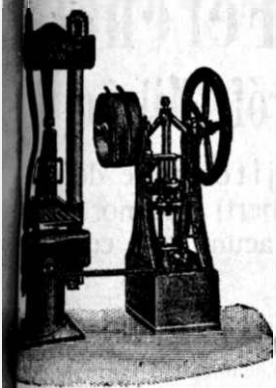
in Nyiregyháza.

Fabrichează după o experiență bogată ca specialitate

prese de olei mănate cu apă.

Piue de olei, construcție simplă ori complicată. Prăjitori de olei pentru încălzire cu aburi ori foc. Teasc pentru sămburi de bostan. Mașini pentru perfecționarea oleiului și aranjamentul complet pentru fabricarea oleiului. Unelte de melițat floarea soarelui, ș a.

Exportul până acum în 237 uzine.

Adolf Hemper

Sibiu—Nagyszeben
Heltauergasse Nr. 2.

Recomandă on. public magazinul său bogat asortat cu fabricate excelente de oroloage precise de aur și argint pentru domni și dame precum și bijuterii și obiecte de aur și argint executate modern.

Schimbă și cumpără bijuterii vechi obiecte de aur, argint și nestemate.

Atelier propriu: pentru lucrări de aur și reparații de oroloage etc. etc.

Comandele se execută prompt și cu cea mai mare punctualitate.

Roth & Baldauf

depozit de cămine de majolica și teracotă

Brașov, Strada-Lungă Nr. 5.

Recomandă în atenția publicului, depozitul său bogat în cămine, fabricație, proprie cu desemn ori fără, dela cele mai înfrumșetate până la cele mai simple. Pregătește cămine după comandă, conform gustului, în timpul cel mai scurt.

Reparaturi se efectuează repede pe lângă prețuri moderate. Primește orice lucrare de branșe, după comandă.

Urmasul lui Francisc Mirko ADOLF LOGOFET

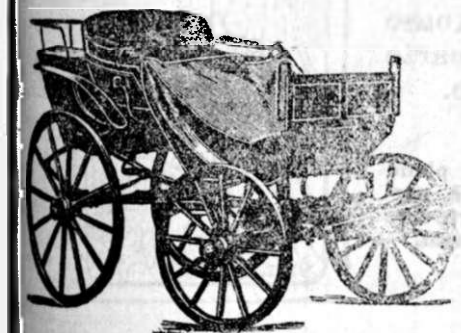
Timișoara-Josefin, Str. Fröbel No 16.

Primește spre efectuare totfelul de lucrări de fabricări de căruțe

pe lângă serviciu culant și execuție promptă.

Mai departe execută tot-felul de lucrări de șelar, lustruitor, faur și rotar etc

pe lângă prețurile cele mai ieftine.

= Th. Schmidt =

fabrică de ploiere

Sibiu — Hermannstadt, Reispargasse No 7.

Recomandă magazinul său bogat asortat cu cele mai nouă și mai moderne

ploiere-entoutcas

(pt. soare și ploaie)

precum și

ploiere

de calitate excelentă

pentru domni și dame.

Comandele se execută prompt și cu punctualitate

Apa-ducte.

Ceice doresc apaducte ieftinesă se adreseze la antepriza lui
Balázs Mihály, Marosvásárhely, Szentgyörgy-utca 16 sz.

— Primește pe lângă garanție orice lucrări din acest ram ca **introducerea de apaducte și canalizare** trebuincioasă pentru casele, comune, spitale, casării și școale. — **Specialist în sondaj.** — Primește pe lângă condiții avantajoase ținerea în ordine și repararea caselor în cursul unui an. — **Prospecte gratuit.** Se angajează pe anul întreg pentru ținerea în bună rînduială a caselor și pentru repararea bazinului closetului. Ofeie aparatul pentru clătirea closetelor — noui care nu reclamă spese și de fiecare bucată dă garanția de 3 ani. —

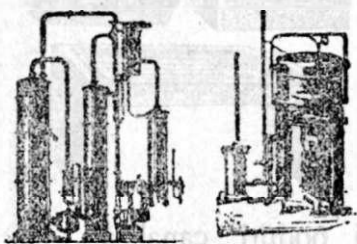
Friedrich Ohnweiler hărăgar în Szászsebes, Ulița Petersdorfer Nr. 5.

Primește spre efectuare: instrumente de fabricare de spirt, cognac, licquer, țuică și instrumente de a condensa acestea. Mare magazină. Totfelul de instrumente și lucruri necesere la fabrici. Vase de aramă roșie pentru hoteluri birturi, instituțiuni etc.

Vase de fierit cafea, vase de spălat și curățit.

Mai departe primește și montarea și repararea fânănelor artificiale pe lângă prețuri moderate.

Comandele se execută din material de prima calitate.

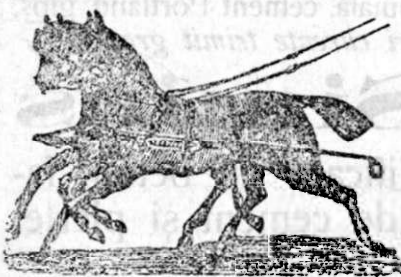

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie:

Orendt G. & Feiri W.

(odinioară Societatea curelarilor)

Sibiu—Nagyszeben,
Heltauerg. Str. Cisnădiei 45.

Magazin bogat în articole pentru căroțat, călărit, vânat, sport și volaj, poclăzi și procovături, portmonee și bretele solide și alte articole de galanterie, cu prețuri foarte moderate. Depozit permanent în curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi). — Recomandă pe urmă cei mai buni jamperi de piele fabricație proprie, pentru civili și militari, cari stau strîns lipite pe picior. — Reparările se execută prompt. Mare depozit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie. — Comandele se efectuează conștiincios.

P. T.

Prin aceasta Vă încunoștințez, că eu am abzis de a mai fi membru în Societatea primă a fabricii de pălării.

Deci îmi recomand atelierul meu bogat asortat cu totfelul de pălării pe care îl conduc sub firma proprie.

Principiul meu este: bun, solid și cu prețuri remunerate.

Fabricațiune proprie în **pălării țărănești.**

Cu deosebită stimă:

Carol Tartler,
pălărier.

Atelierul și locul de vânzare: **Strada Pungari-
lor No 11.**

Garanție
deplină.

Serviciu
prompt.

Carol Tartler, măestru pălărier
Bistrița, Strada Pungarilor No 11.

Pentru pălăriile cari sunt provăzute cu chipul: Marca de
scutire, garantez!

Edificare ieftină!

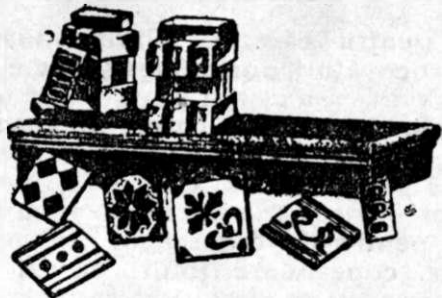
Intrece ori-care edificare din alt material. Sistemul meu e brevetat Nr. S—5546. Se face prin prepararea în mod propriu al betonului, ori alte materii.

Primesc totfelul de edificări, locuințe, case de închiriat, edificii economice și dominiare, crepuri, fântâni, poduri, canalizări, îngrădituri, trepte, padimentări de terase, acoperiș fa-cement, învăitori de cement.

In depozitul meu se găsesc felurite preparate de cement, pietri de edificiu, țigle, colonne pentru case, streșini, trestie pentru tinciuală, cement Portland, gips, var stins ș. a. — *Prețuri curente trimit gratuit.*

Iosif Simics

întreprindere de edificare cu beton, fa-
bricant de obiecte de cement și pierte.

Nr. telefonului:
246.

(Casa proprie)
LUGOȘ,
Str. Buziaș 37.

Fabrica de prăjitoare de cafea și
căminuri brevetate a lăcătarului ::

Ifj. Fazakas Ferencz
Szepsziszentgyörgy, Gróf Mikó-u

Recomandă on. public prăjitoarele de cafea
brevetate și căminurile (șparhert) recunoscute de
cele mai bune, dintre cari până acum s'au comandat
peste 400 bucăți.

Primesc și escsecut pelângă
prețuri moderate orice lucrări de
strungărie în fier, repararea ma-
șinelor și mecanismelor de fier,
a casselor etc. pelângă garanție.

Trimite franco fiecăruia care
se referă la ziarul acesta preț-
curent despre prăjitoarele și că-
minurile sale brevetate.

Abonați și răspândiți

Tribuna Poporului

foaia țăranului român.

STEFAN SLADECK IUN.
FABRICĂ DE MOBILE

VÎRSET

strada

Kudritzer No. 44-46

: Cea mai renumită :
mare fabrică
de mobile
din sudul Ungariei
(Versecz).

Pregătește mobi-
lele cele mai mo-
derne și luxoase
cu prețuri foarte
— moderate. —

Mare depozit de plane
excelente, covăre, per-
dele, țesături foarte fine
— și mașini de cusut. —

LUGZA JÓZSEF

atelier chimic p. curățitul hainelor
Szeged, Laudon-u. 9.

PRIMEȘTE:

vopsirea și curățirea hainelor
băbătești femești de copii și pre-
oșești, postav, de mobile, haine
de doliu etc. Mai depe te primește
curățirea penelor de pat,
cu mașina prin ce își redobândesc
culoarea albă și uscățim a originală
și vor fi scutite de praf. Comandele
din provincie se efeptuiesc imediat.

In atenția cumpărătorilor de mobile

le recomand magazinul meu
din Arad, strada Fejsze No 6
unde țin în depozit: **aranja
mentele cele mai moderne,**
pentru dormitoare, sufragerii și
saloane cu prețuri moderate.
Primeșc comande în atelier
conform cerințelor preliminar
și mustrelor ce le servesc pu-
blicului. — Condițiile cele mai
favorabile. Cu stimă:

Csatlós András,
măsar și dulgher.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNE SUMARA.

1910. 10 Iunie	ACTIV	1911. 9 Iulie
125 434 747	88 248 747 Rezerva metalică aur	122 740 881
	37 206 000 „trate aur	50 843 000
1 329 924	Argint și diverse monete	1 173 199
65 734 538	Portofoliu român și străin	87 685 472
27 43 43	(*) Impr. pe ef. publice	7 987 200
	„ în cont curent	13 299 000
11 999 924	Efectele capitalului social	11 999 611
14 72 535	Efectele fondului de rezervă	17 756 077
3 117 121	„ „ amort. imob. și mașin. de imprim.	4 275 121
6 001 378	Imobile	6 023 905
713 727	Mobilier și mașini de imprimerie	741 021
38 351	Cheltueli de administrațiune	45 833
113 133 721	Depozite libere	114 333 657
50 262 771	Conturi de valori	25 392 320
34 722 612	Conturi curente.	62 929 518
44 629 778		527 225 825
	PASIV	
12 000 000	Capital	12 000 000
28 421 362	Fond de rezervă	30 437 233
4 248 751	Fondul amort. imobii, mobil. și mașin. imprim	4 529 588
264 338 430	Bilete de bancă în circulațiune	337 446 410
2 341 543	Profit și Pierdere	2 446 952
117 437	Dobânzi și beneficii diverse	100 652
113 133 720	Depozit de retras	114 333 667
30 028 536	Conturi diverse, sold	25 931 323
454 629 778		527 225 825

Scomptul 5%
) Dobânda 5 1/2%

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

Bilanțul general

Incheiat la 30 Iunie 1911.

ACTIV		PASIV
Monetă metalică { Aur 123,031,543.37		Capital 12,000,000—
{ Argint 1,371,818.41		Fond de rezervă 30,432,733.98
{ Trate aur 50,678,425.55	175,181,817.33	„ „ amortiz. imobil. mobilier și mașini 4,529,588.06
Bete de bancă 116,454,200—	291,586,017.33	Bilete emise de Bancă 453,099,250—
Bete predate Casei spre încasare 4,842,636.81		Bonuri de Casă 1,004,000—
Portofoliul român și străin Centrala 55,044,674.45		Reescomptul semestrului viitor 680,739.48
„ „ Sucursale și Agenții 29,818,770.36	84,863,444.81	Depozite de retras 113,313,835—
Bete publice 11,999,924—		Compturi diverse 91,625,417.61
„ fond de rezervă statutar 17,790,765.18		Profit și pierdere 2,446,952.77
„ „ amort. imobil. mobilier și mașini 4,276,121.58		
Depozite 129,624.59		
Imprumuturi pe { Centrala 2,897,300—		
{ efecte publice { Suc. și Ag. 5,184,700—	8 082,000—	
Imprumuturi pe efecte publice în ct. crt. Centrala, Su- cursale și Agenții 14,217,864.49		
Imobile 6,023,905.16		
Mobilier și mașini de imprimerie 740,821.22		
Mașini datorate la împrumuturi pe efecte publice 192,944.18		
Depozite libere 113,313,835—		
Compt. de valori 20,768,442.03		
„ curente 63,553,602.26		
„ diverse 66,800,568.26	709,132,516.90	
	709,132,516.90	709,132,516.90

Guvernator Anton Carp.

Director, Corneliu Cioranu.

PROFIT ȘI PERDERE

Incheiat la 30 Iunie 1911.

DEBIT		CREDIT
Salariile personalului de Administrație 655,098.50		Sold precedent 2,831.19
„ de imprimerie 50,554.68		Dobânzi și beneficii diverse 2,264,306.95
Cheltueli de administr., imposite { Centrala 322,330.56		Trate și remise și diverse operațiuni cu străinătatea 1,231,387.29
{ Stat. și dif. taxe și indem. { Sucur. și Ag. 109,329.43	431,659.99	Venitul efectelor publice 285,025.50
Cheltueli de imprimerie 3,504.31		
Fondul amortizării imobilelor 45,000—		
„ mobilierului și mașin. de imprimerie 12,000—		
Încalzit și încălzit 32,541.42		
Cheltueli de prezență 24,610—		
Material pentru fabricarea biletelor 64,712.91		
„ imprimerie 16,916.35	1,336,598.16	
Sold beneficiu net 2,446,952.77		
	3,783,550.93	3,783,550.93

Guvernator, Anton Carp.

Director, Corneliu Cioranu.

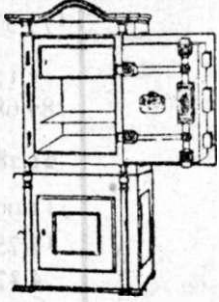
Fabrica budapestană de case de bani

Gelléri și Schuller

BUDAPEST

Fabrica: IX., Rákos-utca 4. Depozitul orașenesc și biroul: V. Széchenyi-u. 7.

Liferanții ministerului de agricultură, de honvezi, căilor ferate ungare și al poștelor.

Efectuiază case de bani, libere contra focului și spargerilor, case pancelate pentru păstrarea documentelor.

Catalog gratuit și franco.

Haine bărbătești și femeiești, întregi sau desfăcute, draperii și perdele de dantelă, haine de piele, odăjdii, acop. de altare le

curăță și vapsește

mai bine și mai ieftin dnul

Fintzler Ferencz, vopsitor și spălător chimic în Nagyvárad, Bazárépület, în latura dinspre teatru. În vecini cu ciosornicarul Kepes.

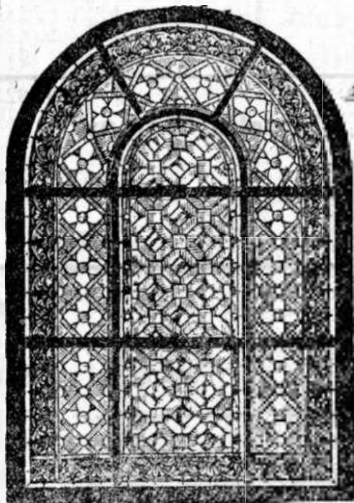
— Rog să se țină seamă la firmă. —

Stefan Fekesházy

instituit de vapsitorie de haine și curățătorie chimică Bistrița, Fötér 17. Lângă Primăria.

Primește: curățiri lucioase și fine, curățire de trusouri, albituri de desupt, de masă și albituri de pat; perdele și orice lucrări de branșa aceasta cu prețuri foarte ieftine.

Curățire și vapsitorie chimică de toffelul de haine pentru bărbați și femei, pardesii și jachete fără ale desface; apoi materii de mobile, perdele dantele și altele. Execuție promptă. Prețuri foarte moderate.

Telefon 66—82.

FISCHER TESTVÉREK

lustritorii de sticlă și fabricanții de oglinzi pictură specială pentru geamuri de biserică BUDAPEST, VIII., Koszoru utca Nr. 27.

Pregătim ireprosabil oglinzi, plăci, dulapuri și apărătoare pentru uși. Primim execuția conștiințoasă a oricăror lucrări din acest ram, apoi colorarea în sticlă ori mozaic a geamurilor de biserică, dormitoare, sufragerii, saloane, portale și porticuri.

← Mare depozit de sticlă în plăci. →

Comandele atât din loc cât și din provincie se fac cu multă conștiințioasă.

Cel mai mare institut de industrie artistică bis. din Ungaria.

Schmidt János succesor Schmidt Ferencz

sculptor și arhitect de altare

Budapest, X., Köbányai-ut 53. (Lângă stațiunea locală a tramvaiului electric.)

Efectuează toffelul de mobilier de biserică, precum:

Iconostase și altare; statui de piatră și lemn; amvoane și scaune de spovedanie; sicriul domnului, grota Mariei de Lour; cristelnițe, icoane de stațiune; sculptură în relief sau pictură; străni; pictură de biserică și atare etc.

Renovează în stil altare vechi, amvoane și statui, aurește și marmorește.

Preț-curent, proiect de budget și planuri gratuit. Dacă sunt chemat pentru examinarea lucrului, mă duc oriunde pe cheltuiala mea proprie. — — —

Prețuri moderate. — — — Condiții de plată favorabile.

Cele mai bune

orologie

— cele mai solide și cele mai după modă —

juvaericeale

atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă chelașie de 10 ani și prețuri ieftine, liferează cea mai bună prăvălie în aceasta privință în întreaga Ungaria

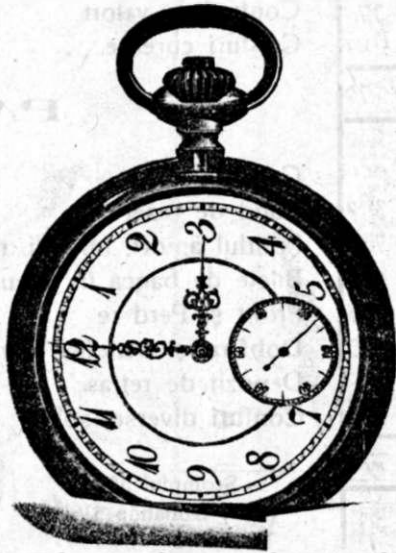
BRAUSWETTER JÁNOS

orologier în SZEGED.

CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRATUIT.

Notez că numai aceia vor primi catalogul gratuit cari îl cer în provocare la ziarul Tribuna (ad. scriu că a cetit anunțul în Trib.)

Correspondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.

JOSEF JIKEL

SIBIU (Nagyszeben), Strada Cisnădiei 47.

neguțatorie pentru articlii de sticlă, porcelan și metal; farfurii și blănișor. Inflorate, rame p. icoane și globuri, lămpi, oglinzi, țigle de sticlă etc.

Recomandă scule bisericești:

Cupă și vas de botez; Potire argintate și pe dinău aurite; Cădelniță; Căldărușe pentru apă sfințită

Candele de părete de bronz; Candele argintate

Crucei; Sfesnice de altar, Candelabre și

ieftin de tot: Candelabru aurit

pentru 6 luminări, în mijloc cu vas pentru unt-de-lemn și glob

— sticlă roșie cu prisme de sticlă cu tot prețul 43.— Coroane.

La dorință servește cu catalog gratis și franco. — Telefon 190

Schwalb Adolf fia Vilmos

tinichigiu și arămier.

Budapest, VII. Verseny-u. 8. Colțul străzii

Pregătește toffelul de lucrări de tinichigiu, articlii pentru bucătărie și gospodărie, unelte pentru stupărie, vase pentru miere. Fabricate de specialitate: măsură de litru din tinichea albă ori nickel, cana pentru olei, lack on petroleu, facke, lămpi de carbid și alte articole tehnice

Cassete pentru bani.

Catalog gratuit și franco.

